

Gedachten over Psalm 22

Conference de Paris 1957

Psalm 22

1. "Een last van smarten onuitsprekelijk zwaar...."

Deze bekende psalm vermeldt weinig, behalve in een algemeen overzicht, de gevolgen van het werk van Christus. Ze worden uitvoeriger gegeven in andere psalmen en, over wat de Gemeente betreft in het Nieuwe Testament. Maar alles, wat we in de psalmen vinden aan persoonlijke ervaringen (in Psalm 82 bv) of aan zegeningen voor het volk of voor de aarde in zijn geheel, vindt zijn grondslag in Psalm 22.

Deze psalm heeft inderdaad dit kenmerk, dat hij Christus voor de aandacht plaatst, in zijn oneindig lijden en oneindig verschillend lijden en boven alles in het hoogste lijden, zonder welk alle andere lijden geen enkel gevolg voor ons zou gehad hebben, namelijk het lijden van het verlaten worden door God.

Men kan van deze psalm dus wel zeggen, dat het zedelijke middelpunt vormt van het boek der Psalmen, omdat het ons toont: het werk van de Here Jezus, dat mogelijk maakt alle zegeningen, de vervulling van het raadsbesluit van God jegens zijn volk en ten opzichte van de aarde, zoals die in de rest van het boek der Psalmen geschreven zijn.

Hier staan we tegenover datgene, wat het hart van de gedachte van God is, over zijn heerlijkheid, zowel als over onze zegening: het lijden van Christus in de drie uren van duisternis op het kruis. 't Is vreemd en verootmoedigend, dat wij de neiging hebben om dit hoogste onderwerp zo vaak te veronachtzamen, om ons bezig te houden met dingen van lagere orde. Het gaat overduidelijk om het moeilijkste onderwerp om te overdenken dat er is, omdat het overdenken daarvan, de meest geoefende en meest ernstige toestand van de ziel vereist. Men kan redeneren over de christelijke zegeningen. En als dit gebeurt vormt het een bron van bemoediging en troost. Toch moet men niet uit het oog verliezen, dat alle zegeningen van de gelovige niets anders zijn dan de vrucht van het lijden van Christus. Maar bovenal, in het centrale onderwerp wat wij beschouwen, is een bron van licht dat schijnt over alle dingen, zoals we die nergens anders aantreffen. Daarom zijn we genoodzaakt er bij stil te staan. En met de hulp van de Heilige Geest, verzekerd als we zijn, dat als we met heilige eerbied dit oneindige mogen overdenken het tot ons aller welzijn is.

Onmiddellijk, zonder inleiding worden wij geplaatst voor het grote feit van het verlaten zijn van Christus. Want in het eerste vers, horen we het uit de mond van Christus op het kruis. Dit is het de diepste, allermooiste, meest onpeilbare vers van de Bijbel. Zoals in het algemeen het geval in het boek der psalmen, drukt het eerste vers van de psalm de grondgedachte van de hele psalm uit. Hier leidt het eerste vers bovendien het eerste deel in. Namelijk van vers 1 22. Hierin wordt de Heer Jezus voorgesteld als de gekruisigde. Alles wat in deze verzen wordt beschreven, en de gedachten die er in worden uitgedrukt, komen overeen met wat gebeurt is, gedurende de zes uren van de kruisiging. Want als we in het eerste vers het verzoenend lijden van de Heer beschreven vinden, zullen we in de andere verzen al het andere lijden vinden dat daaraan is voorafgegaan.

Het tweede deel vers 22-32 stelt ons de gevolgen voor van wat hij heeft doorgemaakt in betrekking met:

- het overblijfsel van Juda, dat voor de tijd, die volgt op de opstanding van de Heer, gelijk gemaakt is met de Gemeente (volgens Heb 2:12);
- daarna met Israël, zij die de Heer vrezen, de zachtmoedigen;
- zij, die bekeerd zullen worden, als het evangelie van het koninkrijk zal gepredikt worden;
- tenslotte zij, die in het 1000 jarige rijk zullen geboren worden "het volk dat geboren zal worden".

In het voornaamste deel van de Psalm spreekt Christus alleen. In andere psalmen, bijvoorbeeld de voorgaande, horen we veel sprekers. Hier niet, Jezus zelf spreekt in die verschrikkelijke ogenblikken. Zo is het vanaf het eerste vers, dat zo wonderbaar is, dat we ons moeten afvragen of het niet, omdat we het zo dikwijls aangehaald wordt, zijn kracht verliest op onze harten en gewetens. "Mijn God, mijn God! Waarom hebt Gij mij verlaten, ...?" Mattheüs leert ons, nauwkeurig, dat Jezus tegen het negende uur met grote stem heeft geroepen. De Heilige Geest heeft voor ons zelfs dat onvergelykbare woord voor ons bewaard in de taal, waarin het werd uitgesproken, om er de belangrijkheid van te onderstrepen: "*Eli, Eli lama sabachtani*"?

Op deze kreet "*Mijn God, Mijn God, waarom hebt U mij verlaten*"? Antwoordt het hart van de gelovige

zonder aarzelen: "Voor mij!". En het is kostelijk er aan te denken dat allen, die in het vervolg van de heerlijke gevolgen van dit werk zullen genieten, of het nu het overblijfsel van Juda, Israël, of de hele aarde is, hetzelfde antwoord zullen kunnen geven, in de grond gelijk, maar verschillend in ontwikkeling. Toch staat de zegen van de mensheid niet op de eerste plaats. Heel hoog daarboven staat de heerlijkheid van God, zuiver en eeuwig. Dat kan ons een indruk geven van de verschrikkelijkheid van de belediging die voor God de meest onbetekenende zonde, de geringste ongehoorzaamheid, het minste teken van eigen wil is.

Elke zonde, welke ook, beledigt God en de grootheid van het gevoel, dat God ervan heeft, wordt door niets anders aan gegeven dan door het verlaten van Jezus. Wat een licht werpt dat op de toestand en geschiedenis van de hele wereld! Niet het kwaad van de een, vergeleken met het kwaad van de ander, maar het kwaad in de mens wordt in tegenwoordigheid van God gebracht en de manier, waarop God het kwaad behandelt. Wij zijn geneigd het kwaad te vergoelijken, omdat we God vergeten, maar Christus, omdat hij Hem niet vergeten heeft, heeft met Hem te doen moeten hebben, in onze plaats. Hij is niet alleen gestorven voor onze zonden, die afschuwelijk zijn, maar ook voor alle dwaasheid, lichtzinnigheid, ijdelheid, de goedaardige zowel als de ergste gebreken van de menselijke natuur. Alles is even afschuwelijk en gelijkelijk veroordeeld.

De Heer Jezus heeft daar aan God de enigste gelegenheid verschaft om de maat aan te geven, van wat Hij is tegenover het kwaad. Het oordeel over de goddelozen de poel van vuur en zwavel geeft deze maat niet zo duidelijk aan. Dat oordeel is een verdiend oordeel, uitgeoefend tegen zondaars, opstandelingen, terwijl op het kruis van Christus de maat volmaakt is, omdat daar de toorn van God wordt uitgeoefend tegen iemand, die uit gehoorzaamheid, zich volmaakt opofferde om "tot zonde gemaakt te worden voor ons". Schijnbaar was God niet rechtvaardig, toen Hij zijn Zoon sloeg; toch gaf Hij daarin zelf de absolute maat aan van Zijn gerechtigheid. Niets is meer geschikt om de ziel te heiligen, dan de overdenking van deze dingen.

De vreugde, die de Heer onderhield met zijn God (Vader) was oneindig; van deze vreugde moest hij beroofd worden. In zeer geringe mate kunnen wij ervaren, wat het is: te lijden, als we beroofd worden van de gemeenschap met de Vader. Maar dit lijden is naar de mate van de waarde, die we persoonlijk hechten aan deze gemeenschap. Voor Christus had deze gemeenschap een oneindige waarde en de onderbreking er van kon slechts een oneindig lijden voor Hem zijn.

Deze drie uren van verschrikking voorvoeld de Heer in de angst voor de strijd, in Gethsemané. Alle afschuw van het verlaten zijn, ging daar aan zijn ziel voorbij. Men kan begrijpen, (dat bij de gedachte aan het verlaten worden door God, wiens vermaken Hij altijd was geweest, die Hij in alle omstandigheden had verheerlijkt in een totale gehoorzaamheid) dat de Heer

werd aangegrepen door verschrikking, zeer beangst werd in Zijn ziel en bedroefd met een droefheid tot de dood toe (Mark. 14:34).

Men moet er aan denken, dat de Heer Jezus pas gerechtelijk beladen werd met onze zonden, vanaf het zesde uur. Maar vanaf het zesde uur tot aan het negende uur heeft Hij, die volmaakt was, op wie geen enkele smet gevonden werd, niet alleen het gewicht van onze zonden gedragen, maar is tot zonde gemaakt, opdat God "de zonde in het vlees veroordelen zou".

Hij, die ten opzichte van het kwaad een oneindige gevoeligheid bezat, een volmaakte afkeer, hing daar laten we dat nooit vergeten op dezelfde manier beschouwd, zoals Hijzelf de zonde beschouwde, behandeld zoals het kwaad het verdient, niet in de ogen van mensen, maar in de ogen van God. En voor God, dat weten we, heeft de zonde het dubbele karakter van verontreiniging en schuld. Verontreiniging is een afschuwelijk iets voor een heilig God en de schuld roept van de zijde van een rechtvaardig God een oordeel op zonder genade. Wij moeten ons in dit licht plaatsen, want daar alleen kan men vorderingen maken in het onderscheiden van wat goed en kwaad is. Daar vindt men alleen het beslissende punt in de maat van een goed en kwaad; gedurende de drie uren. Al het andere is betrekkelijk, daar is het absolute.

Soms hoort men wel eens de vraag, welke kracht de Heer ondersteunde, toen Hij wegzonk in die afgrond; door welk wonder van genade, van kracht heeft Hij kunnen gaan in die drie uren van duisternis, waar Hij verlaten moest worden. Hij kon niet op God steunen; Hij die in de Evangeliën verklaart, dat het Zijn spijs was de wil te doen van Zijn Vader, Hij wiens vreugde het was te gehoorzamen. In Gethsemané noemt Hij Zijn Vader: "ABBA Vader"; zelfs op het kruis, zowel voor als na de drie uren, spreekt Hij tot Zijn Vader, maar in de drie uren niet meer! De enigste kracht voor Zijn ziel, wat Zijn steun was geweest als mens in heel zijn leven, zelfs deze steun moest Hij ontberen.

Nog minder kon Hij steunen op Zijn discipelen; Hij kon op niets en niemand meer rekenen. Dat is het verlaten zijn van God voor Jezus geweest! Welnu, Hij had één ding, één enkel ding om Hem te ondersteunen en Hem daar in te doen gaan: de macht van Zijn liefde, Zijn liefde tot God en Zijn liefde tot de Zijnen. Men vindt hier duidelijk gemaakt, geopenbaard op een bepaalde en absolute manier, de macht van de Goddelijke liefde. Al het andere is van lagere orde. "Om de vreugde, die voor Hem lag" zegt Hebreëen 12:2, heeft Jezus het kruis verdragen, de schande veracht. Deze vreugde was niets anders dan de liefde van de Vader, die in Hem werkte. Omdat Hij voor zich had de vreugde God te hebben verheerlijkt op een oneindige wijze. De volmaaktheid op welk punt ook, staat altijd in betrekking tot de liefde, die men voor God heeft; zij is er de vrucht van. De Heer heeft bewezen, dat hij met het volste recht zei: "Ik heb de Vader lief" (Joh. 14:31).

Herinneren wij ons ook over deze wondervolle liefde, deze opmerking van een van onze oude broeders: "Er is niets te vergelijken met het kruis, dan het hart van Hem, die er op stierf".

Er staat in Hooglied 8:7 *"Vele wateren kunnen deze liefde niet blussen en rivieren spoelen haar niet weg"*. Dat is slechts waar in het absolute, van de goddelijke liefde van Jezus, een brandende liefde, die de golven van het oordeel, dat over Hem kwam, in Zijn hart niet hebben kunnen uitblussen.

Het was een onvergelykbaar uur. De mensen waren tegen de Heer, de discipelen hadden Hem verlaten. Alle machten van de hel waren daar, en dan het verschrikkelijkste, God zelf keerde zich tegen Hem. Tegenover dat alles staat de Heer. Jezus absoluut alleen. Hij had tegen Petrus gezegd: *"Of meen je dat Ik mijn Vader niet kan bidden en Hij zal Mij dadelijk meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen?"* (Mat. 26:53). Maar de engelen staan daar en beschouwen dit toneel en kunnen niet tussenbeide komen.

De Rechtvaardige verlaten te zien, is wel iets dat de aandacht van onze harten kan vasthouden, de Rechtvaardige die zo naar de hemel had kunnen opvaren. Maar Hij moest voor God kopen met Zijn bloed uit alle geslacht en taal en volk en natie en ze koningen en priester maken. Het ging juist om het heil van hen, die door hun zonden, de oorzaak waren van die verschrikkelijke uren. Want wij waren daar ook aanwezig in dat onvergelykbare toneel door onze zonden, zodat wij dat niet kunnen beschouwen, zonder bittere kruiden te eten, in het gevoel van het lijden, dat wij de Heer hebben gekost.

Daaraan denken wij in de eerste plaats op de eerste dag van de week. De lof is verbonden met dit verlaten worden van Jezus ter heerlijkheid van God, opdat alles wat God is, in liefde voor zondaars en in heiligheid voor de zonde, de gelegenheid heeft geopenbaard te worden. De eredienst, het avondmaal zouden daarom gevierd moeten worden met waarheid van het hart, in een diepe eenvoud in tegenstelling met vormendienst en lichtzinnigheid. Het is niet voldoende tranen van gevoeligheid te vergieten, zoals de dochters van Jeruzalem deden, die de Heer volgden, toen Hij Zijn kruis droeg. Maar wel de stille overdenking, de vrees, die de Heilige Geest en het Woord alleen kunnen voortbrengen en onderhouden in de harten van de heiligen, met verootmoediging voortkomend uit de herinnering aan onze zonden, die deze verschrikkelijke uren noodzakelijk maakte. Niets anders kan ons zo stil en ernstig maken, dan de overdenking van dit verlaten zijn van Jezus, dat geen enkele verzachting bracht in Zijn lijden, toen Hij de bittere beker dronk.

Lied 10

U, o Jezus, liefd'rijk Heer,
dronk voor ons de kelk des lijdens,
en U gaf ons daarvoor weer
deze beker des bevrijdens;

daarom zijn w' in U verblijd,
loven w' U in eeuwigheid!
Daarom zijn w' in U verblijd,
loven w' U in eeuwigheid!

2. Uw liefde heeft alles volbracht....

Er bestaat geen woord in het menselijk woordenboek om de liefde van Christus uit te drukken. Die liefde, die de almachtige God, Schepper van alle dingen, tot de mensen heeft gebracht, die Hem hadden beledigd, zonder dat Hij hun een enkel woord antwoordde.

Hij had Zijn vijanden kunnen uitroeien, of alles verlaten, maart Hij heeft niets van dat alles gedaan. Het werk van de Vader moest worden volbracht en Christus volbracht dat werk met een onvergelykbare volmaaktheid, die doet uitkomen de buitengewone omstandigheden, waarin Hij was geplaatst. Het zou heel gewoon zijn geweest dat Jezus, die al de boosheid van de mens tegen zich ondervond, hulp zou zoeken bij Hem die altijd Zijn kracht was. Maar Hij heeft moeten vaststellen en verkondigen, in dat zelfde ogenblik, dat Zijn God Hem verlaten had. Zijn God heeft Hem verlaten in de ergste omstandigheden, die zich kunnen voordoen. Maar Hij heeft Zijn vertrouwen in Zijn God niet opgegeven. Dit vertrouwen werd onderhouden in het hart van Jezus, door een onveranderlijke trouw, door gehoorzaamheid, door liefde tot de Vader en voor ons, in die ogenblikken niet beantwoord door de troost van een antwoord van God aan Hem. De beproeving moest zover gaan. De liefde van God is niet teruggeschrokken voor een totale beproeving, de liefde van Christus is niet teruggeschrokken. De liefde heeft zich verheven boven de beproeving, terwijl Hij in zichzelf de kracht vond om het verlaten zijn door te maken en de toorn te dragen, in de omstandigheden in deze psalm voorgesteld. Laten we hier staan met ongeschoeide voeten: het is de heiligste grond in het heilal van God.

In Jesaja 53:10 staat: *"Doch het behaagde den HEERE Hem te verbrijzelen; Hij heeft [Hem] krank gemaakt"*. Het was voldoende dat het God behaagde, om de Zoon, volmaakt gehoorzaamend en altijd bezig met wat Zijn Vader behaagde, zich aan dit lijden onderwierp, wat in Gods raadsplan voor Hem was. Het was de volledige aanneming van de wil van Zijn Vader, die Jezus verwerkelijkte, als er in het volgende vers gezegd wordt: *"Zijn ziel Zich [tot] een schuldoffer gesteld zal hebben"*.

Wat bewonderingwaardig en enig is in deze plaats van de Heer is de totale afwezigheid van het zoeken van een of andere hulpbron. Wij hebben moeite, dat te begrijpen omdat, als we zelf in beproeving zijn, zoeken wij hulpbronnen in troosters of wel onze eigen wil toont zich.

Maar de Heer had geen eigen wil; niets beschermdde Hem. Als men het zo zeggen mag. Al Zijn lijden, zowel lichamelijk als zedelijke ontving Hij

onbeschermd, en onbeschermd ontving Hij al de slagen van mensen en van God. Niet alleen, dat de Heer deze bozen en geweldenaars niets antwoordt door een machtsdaad, ja zelfs voor hen geen enkel gevoel van wraak voelde. Hij heeft zelfs geen gevoel van persoonlijke verdediging. Dat is absoluut enig in volmaaktheid.

Omdat de heerlijkheid van de Heer in die drie uren geschitterd heeft op zo'n wonderbaarlijke wijze, bestaat een van de grote pogingen van de vijand hierin om in de christenheid en zelfs onder de ware kinderen van God de heerlijke duidelijkheid van het kruis te doen vervagen, als we niet, voor ons zelf, het feit handhaven, dat zonder het kruis, wij geen heil hebben. (een waarheid, die niet overal wordt vastgehouden) Wat een verlies lijden we, als we niet samen stilstaan aan de voet van het kruis, wat een verlies lijdt de gemeente omdat ze niet blijft beschouwen dat toneel, dat ze eeuwig zal beschouwen! Wat 'n verlies ook voor de christen persoonlijk, als hij de ogen afwendt van het kruis van de Heer. Hem beschouwen is de verborgen toevlucht van alle christelijke werkzaamheid.

Heel zeker heeft het kruis in het hart van de gelovigen in het begin van het getuigenis een eerste plaats gehad. Onze voorgangers hebben dit onderwerp grondig bestudeerd, niet als een theologische studie, maar door een godvrezend onderzoek van het Woord met de hulp van de Heilige Geest. Zij hebben het kruis beschouwd, Christus op het kruis, niet alleen onze zonden dragend, maar er Zijn onpeilbare persoonlijk volmaaktheden openbarend. Zij hebben Christus ook beschouwd in de heerlijkheid, want het kruis en de heerlijkheid raken elkaar.

Dat is het goede deel, dat Maria koos en dat ook het onze zou moeten zijn. Dat is geen tijdverlies, als men die plaats aan de voeten van de Here Jezus inneemt, de ziel wordt rijker, wordt gevoed en geniet de vreugde en de gedachten van God. Er is voordeel te behalen en stichting, en dat niet alleen, maar de beschouwing van het kruis zal ons brengen tot verstandige aanbidding.

't Is noodzakelijk om goed op de hoogte te zijn van wat op Golgotha is gebeurd en onze voorgangers hebben ten koste van ondervonden tegenstand en strijd, waarin men zelfs zover ging, dat men ze beschuldigde van lastering, met uiterste inspanning, de grondwaarheden van de volbrachte verzoening in die drie duistere uren, en uitsluitend, vastgehouden. Daar wij aan het eind van de geschiedenis van het getuigenis leven, laten ook wij er voor oppassen ons deze waarheid niet te laten ontnemen, die behoort tot de heerlijkheid van de Heer Jezus. Onwetendheid is een open deur voor de vijand, en zijn bedoelingen zijn bekend.

Het is van groot belang vast te houden. Dat als de Heer op het kruis gebleven is van het derde uur tot het negende uur. Hij vóór het zesde uur en na het negende uur de gemeenschap met de Vader genoot, terwijl Hij van het zesde uur tot het negende uur dit deel, dat de eeuwige vreugde van Zijn ziel was, niet genoot. Ja, nog meer. God was tegen Hem. Dat maakt het absoluut

onpeilbaar, wat in die drie uren gebeurd is en wat ze onderscheid van die drie uren daaraan voorafgaand. Het lijden, dat Jezus verdroeg van de mensen, en dat ons geschilderd wordt in de verzen, die volgen komt in de tweede plaats in betrekking tot het lijden, dat Hij moest ondergaan in de verschrikkelijke slag van het verlaten worden door God. Als we dat niet vasthouden, verliezen we de betekenis, van wat de drie uren van duisternis zijn en dan worden alle gevoelens, die de gelovigen passen in de overdenking van dit toneel verzwakt: de vrees, de ernst, verootmoediging en aanbidding. Inderdaad, het is een onuitputtelijk toneel, waarop we onophoudelijk moeten terugkomen en in het bijzonder op de zondagmorgen. Daar zien we de Heer Jezus niet als voorbeeld wat Hij wel is voor het zesde uur en na het negende uur maar als een Heiland en de enige Heiland.

Men begrijpt, dat het kruis van de Heer, zoals de schrift het ons voorstelt en zoals de Heilige Geest alleen het ons kan geven te beschouwen, de eer en het vaandel van de gemeente is. Daar hebben we de afdoende regeling door God van de kwestie van goed en kwaad. Al het vergoten bloed van Abel af, alle bederf, alle schandelijke dingen, zowel als alle geweld, waren slechts de gevolgen. Hier wordt de bron zelf van het kwaad bereikt. Niets anders dan de overdenking van het kruis is in staat ons te heiligen, en in ons te vernietigen: lichtzinnigheid, ijdelheid, de neiging om te doen zoals de wereld doet, om gekheid te maken over het kwaad, terwijl we de trouweloosheid van het vlees uit het oog verliezen. Niet anders kan daarin helpen dan het kruis en naar de mate, dat wij daaraan denken, zijn we ook in staat te aanbidden. Wat zou onze aanbidding kunnen zijn, als we niet ingaan op datgene, waarvan het kruis ons spreekt? Niet over ons zou het moeten gaan in "onze" dienst, maar over onze Heer Jezus Christus, over Zijn lijden, over Zijn bevrijding na het negende uur.

Ook leert men zichzelf kennen bij het kruis, de tegenstelling met Christus. Wij zien in Hem een mens, die handelt, die spreekt, het stilzwijgen bewaart, bij wie alles ter heerlijkheid van God is, wiens hele manier van doen en zijn, zo in tegenstelling is aan de onze. Niets kan ons meer verootmoedigen en dat is heel goed. Zulke gedachten maken een eind aan onze aanmatigingen en aan de pogingen, die wij doen om ons eigenzinnig en bedorven vlees een schone schijn te geven, waardoor wij onszelf bedriegen en anderen misleiden. Als wij blijven in het licht van het kruis, van dat gezegende kruis, dat de toegang opent naar de stroom van de genade van God, dan zijn we gelukkig. Maar hoe dikwijls gaan onze woorden uit, boven wat er in onze harten omgaat, in de eredienst in het bijzonder!

De overdenking van deze dingen, de verhevenste van alles, wat de openbaring van Christus ons brengt, is absoluut verbonden met het bestaan van het Getuigenis voor de Heer. Er is geen waar getuigenis zonder dit centrale punt. Het is de bron van alle werk van God voor de mens. Daarom vormt de Tafel van de Heer,

waar de gedachtenis aan de dood van Christus gevierd wordt, het middelpunt van het getuigenis.

Als onze werkzaamheden, onze dienst, de prediking van het evangelie, de zorg voor de zielen, in onze harten de zedelijke schoonheid van het kruis verdringen is dat een verlies, dat door niets kan worden goed gemaakt.

Hoe groot zou ons geluk zijn, als de Gemeente ontdaan werd van al zijn menselijke versieringen! Wat een vreugde zouden we smaken, als onze wens groter was, ons één te maken met Christus, zoals Hij is! En wat een vreugde zou dat voor Zijn hart zijn!

Wij zijn één met Christus in de gevolgen van Zijn dood, maar we moeten ook verwerkelijken, dat wij één met Hem zijn in Zijn dood zelfs. De plaats van schande en verwerping, die Hij heeft ondervonden van de mensen is ook onze plaats. Laat de wens in ons hart zijn deze plaats in te nemen en dit voorrecht te mogen smaken. Maar vóór alles moeten wij verwerkelijken, dat het oordeel van God, dat over Christus is gegaan, ons oordeel is, wat onze zondige natuur en zijn vruchten hadden verdiend. Als we dat verwerkelijken zouden de eredienst, het avondmaal, alle samenkomsten met meer eenvoud, diepte, geestelijker zijn en beleefd worden.

Maar de Heilige Geest kan ons de beschouwing van dit wonder van het kruis niet geven, zonder dat wij werkelijk bevrijd zijn van ongeoordeelde eigen wil, egoïsme, en trots, die juist op het kruis zijn veroordeling zonder genade vindt. De Heilige Geest kan ons evenmin ervan doen genieten, als onze harten worden verhinderd door alle soorten van dingen en vervuld zijn met het stof en de modder van de wereld. Laat Hij ons verlossen van dat alles, opdat Hij de eerste plaats inneemt in de harten van de Zijnen. Hij is het waard. Want als Zijn lichamelijk lijden Zijn handen en Zijn voeten getekend heeft. Het lijden van Zijn verlaten zijn heeft Zijn hart getekend. Het blijft daar, terwijl het spreekt van de eeuwige plaats, die wij hebben in het goddelijke hart van de Heiland, "dat hart, dat leed voor ons"

3. "De dood en het verlaten zijn gingen over Uw ziel"

De eredienst is de wonderlijkste dienst, die aan mensen is toevertrouwd. En toch geven de meeste christenen niet de eerste plaats aan deze dienst. De verschillen zijn zelfs enorm. Daarin kan men een overwinning van Satan zien, in zijn pogingen om de Zijnen af te keren van wat het voornaamste is.

Het wezen van de eredienst is de volmaaktheid van het slachtoffer en van Zijn werk, voorgesteld aan God. Zeker, er is geen eredienst voor de verlost, zonder de herinnering aan het zondoffer, zoals we dat vinden in de lofzang in Openbaring 1, maar hoe meer we ons buigen voor de volmaakheden van het slachtoffer zelf, hoe meer onze korven gevuld zullen worden voor de

eredienst. En deze volmaakheden schitteren op een onvergelykelijke manier in Psalm 22. Het zijn de heerlijkheden van de Heer Jezus in Zijn verzoenend lijden.

Er is betrekkelijk weinig sprake van dit lijden in het Woord. Er wordt ons niet gezegd, waarin dat lijden bestond, maar het wordt stilzwijgend bedoeld als Hij spreekt over Zijn ongerechtigheden (Ps. 40) over Zijn schulden en Zijn dwaasheid (Ps. 69) of in Psalm 22, die ons spreekt over het verlaten worden van God. Men ontdekt het, als het Woord spreekt over het zwaard, dat ontwaakt tegen de Herder des Heren, tegen de man, die Zijn metgezel is (Zach. 13:7). En ook als de Heer zegt: dat de wateren zijn gekomen tot aan de ziel, dat Hij in diepe modder wegzinkt en de vloed Hem overstroomt in Psalm 69. Dat zijn onpeilbare dingen voor de menselijke geest en die wij pas kunnen begrijpen in de eeuwigheid.

Vers 3 evenals vers 15 en 16 geven ons een idee van de hevigheid van het lijden van Hem, die verlaten is geweest van God en door Hem is geslagen.

"Mijn God! Ik roep des daags, maar Gij antwoordt niet; en des nachts, en ik heb geen stilte (rust)".

Hij die in Psalm 63 zegt: *"O God! Gij zijt mijn God! ik zoek U in den dageraad; mijn ziel dorst naar U; mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water"*, moet hier erkennen: *"Ik roep des daags, maar Gij antwoordt niet"*. Hij richt zich tot Zijn "sterke God" maar krijgt geen antwoord.

Toch is het merkwaardig te zien, dat de Heer het aangezicht tot God heeft gekeerd en voor Hem Zijn klacht uitstort. Ondanks dat Zijn gebed geen toegang heeft bij God, zoals staat in Klaagliederen 3:8: *"Ook wanneer ik roep en schreeuw, sluit Hij de [oren] [voor] mijn gebed"*, blijft God niettemin altijd het voorwerp van Zijn hart en de drijfveer van Zijn leven. De hoogste volmaaktheid van de Heer Jezus is zo geopenbaard, zelfs in het kruislijden. Daar is getoond op een absolute wijze wat Hij is. En de volmaaktheid van het slachtoffer stellen wij, als aanbidders, aan God Zijn Vader voor.

Niet alleen beschouwen wij in deze Psalm de volmaakheden van de natuur van de Heer Jezus, maar ook de volmaaktheid van Zijn gevoelens en in het bijzonder het vertrouwen, dat in dit ogenblik zelfs geopenbaard wordt. Wanneer de Heer op het kruis genageld is, verkondigt Hij de heiligheid van God: *"Doch Gij zijt heilig, wonende onder de lofzangen Israëls"* (vers 4). Hij verbindt zich met Israël als Hij erkent, dat God Zijn lof waardig is, en tegelijkertijd ondervindt wat de heiligheid van God is, en het gewicht van de ganse toorn tegen de zonde draagt. Het was voor de heiligheid van God onmogelijk, dat zondige mensen met Hem verzoend werden, als niet een volmaakt slachtoffer voor hen werd geofferd. De volmaaktheid van dit reine en vlekkeloze slachtoffer was nodig om te beantwoorden aan de goddelijke heiligheid. De Heer Jezus heeft door Zijn dood op het

kruis, aan Zijn Vader de gelegenheid gegeven om Zijn heerlijkheid te ontplooiën voor de eeuwigheid. Men kan zeggen, om één zondaar te redden, had de Heer Zijn leven moeten geven, opdat de zedelijke heerlijkheid van God voor eeuwig werd geopenbaard.

In de verzen die volgen herinnert Christus aan de trouw van God, die altijd zonder uitzondering hen heeft bevrijd, die op Hem vertrouwden. De Heer zelf had aangespoord om op God te vertrouwen en hier is Hij openlijk voor mensen, engelen, de ganse geschiedenis, verplicht te verkondigen, dat Hij van God is verlaten.

Wat een verbazing voor de engelen, die Hem beschouwden in deze buitengewone omstandigheden!

Inderdaad verklaart de Heer in vers 5: *"Op U hebben onze vaders vertrouwd;... en Gij hebt hen uitgeholpen"*. Men had nog nooit in de hele geschiedenis van de mensheid, een mens gezien, die op God vertrouwde en door Hem werd verlaten. Schijnbaar verloochende god zichzelf. In Psalm 69:7 vraagt de Heer tussenbeide tredend voor de Zijnen, of zij niet beschaamd worden om Hem. Hij bidt dat het verlaten zijn, waarvan Hij het voorwerp is niet een ergernis mag worden voor de heiligen, een steen des aanstoots voor hen, die God zoeken en die bij zo'n schouwspel konden gaan twifelen aan Zijn trouw. Naar verhouding is dat het gevoel, dat Paulus in zijn beproevingen deed zeggen: "Ik bid u niet kleinmoedig te worden door mijn verdrukkingen voor u, die uw eer zijn. (Ef. 3:13)

Hier geeft de Heer getuigenis aan de trouw van God in vers 5 en 6 van Psalm 22, die nooit had gefaald op het geloof der vaders, noch van enig ander mens.

Maar in vers 7 stelt Hij zichzelf als een tegenstelling. En wij kunnen Hem daarin bezien in Zijn onbegrijpelijke vernedering, zijn weergalozе vernedering. "Maar ik ben een worm en geen man...".

In de verzen 8 en 9 ziet men hoeveel de Heer heeft geleden van de bespotting, waarvan Hij het voorwerp is geweest, toen Hij op het kruis hing en in het bijzonder van dat valse woord van de oversten van het volk. "Hij heeft op de Heer vertrouwd, laat die Hem verlossen dat die Hem bevrijde, want Hij heeft een welgevallen aan Hem". Het hart van de Heer is oneindig gevoelig voor deze pijn, die op de tong van de mensen was, naar een uitdrukking in Psalm 57:5 : *"De mensenkinderen van wie de tanden speer en pijlen zijn en hun tong een scherp zwaard"*. Hij werd beschuldigd, zoals vroeger Job door zijn vrienden, dat hij God niet welgevallig was: *"dat Hij hem verlosse...indien Hij lust aan hem heeft"* Mattheüs 27:43. Dat zal later het overblijfsel belijden wanneer ze zeggen: Wij echter hielden Hem voor een geplaagde een door God geslagene en verdrukte. (Jesaja 53:4)

Terwijl Job, die tevoren niet met zijn lippen zondigde, in deze beproeving is gestruikeld, is Christus standvastig gebleven. Zijn eigen volmaaktheden zijn geopenbaard. Op deze uitdaging: *"dat Hij hem verlosse, want Hij heeft een welgevallen aan Hem"* is het kostbaar te horen, als een echo die van de andere

kant van de opstanding komt, het antwoord van de Heer Jezus: *"Hij redde mij, omdat Hij welgevallen aan mij had"* (Ps. 18:10).

De uitdaging richt zich tot de Heer zelf. Denk u eens in wat Hij geweest is voor het hart van Hem, die aan de Jordaan, de hemel opende om te verklaren: *"In U heb ik mijn welbehagen gevonden"* (Mark. 1:11). Maar aan de andere kant kunnen we wel opmerken dat de diegenen dat zeiden het zelf vaststellen, dat, in dit benauwde uur Christus vertrouwt op God.

Het schijnt in vers 10, dat de Heer een beroep doet op God. Als de mensen gedacht en gezegd hebben dat Hij God niet behaagde, anders was Hij verlost, drukt Christus Zijn inwendige zekerheid uit, dat, van de moederschoot aan Hij op God vertrouwd had. Dit in tegenstelling met Job die, in de dag van zijn beproeving en door de smeltkroes ging, uitroept: *"Waarom ben ik niet bij de geboorte gestorven toen ik uit de moederschoot kwam"* (Job 3:11).

Een bijzonderheid, die dit vertrouwen bij de Heer doet uitkomen, is dat Hij in het ogenblik van Zijn verlatenheid niet zegt "O God", zoals in Psalm 63 bv, maar "Mijn God" (vers 2, 3 en 11). 't Is een bijzonderheid, wat het Woord betreft, een oneindige waarheid, wat deze bijzonderheid duidelijk maakt. De Heer verwerkelijkt in volheid de trouw in het vertrouwen, dat wij zo weinig kennen en dat toch een van de grootste deugden van het geloof is. Gedurende hoeveel ogenblikken in loop van het jaar hebben wij vertrouwen in God? Wij steunen liever op de omstandigheden, op mensen of op alle soorten dingen. De Heer had kunnen steunen op Zijn goddelijke macht. Hij had zich kunnen beschermen. Een uitweg kunnen vinden in veel gelegenheden. Hij heeft het nooit gedaan. Zoals in de boot, toen Hij sliep. Pas toen Zijn vertrouwen geheel geopenbaard was, heeft Hij kunnen spreken als God, door de wind en de zee te berispen. Zijn hele leven in het verborgen is dat zo geweest. Het volkomen vertrouwen, voortdurend geopenbaard door de Heer, veroorlooft Hem te spreken, zoals Hij dat nu doet in deze verschrikkelijke omstandigheden.

Juist Hij, de enige, die het bewijs geleverd heeft dat men absoluut op God kan vertrouwen, verkondigt dat de God op Hij altijd vertrouwd heeft, Hem verlaat. Maar Hij zegt tegelijkertijd, dat Hij niettemin voortgaat om op Zijn God te vertrouwen! Is deze volmaaktheid van onze Heer niet bewonderenswaardig?

Als er niets anders was geweest dan het leven van de Heer op aarde, zou dit leven al iets wondervols zijn geweest. Maar het mooiste, schoonste, het heerlijkste zou ontbroken hebben. Deze ongehoorde omstandigheden van het verlaten zijn was nodig om duidelijk in het licht te stellen, de ware maat van de volmaaktheid van Christus, geopenbaard in Zijn vertrouwen. Niemand zal kunnen zeggen: Christus heeft vertrouwd, omdat God voor Hem was, of ook omdat Hij de zonde niet droeg en dat het moeilijker is voor een mens, beladen met zonde, op God te vertrouwen. Wij zien Christus op God vertrouwen, toen

God tegen Hem was, zoals Hij nooit tegen iemand zal zijn. Hij blijft volmaakt, gelijk aan zichzelf, tot aan het eind van de beproeving.

Als wij kunnen genieten van de gevolgen van dit vertrouwen op God, danken wij gelovigen, vóór en na het kruis, dit uitsluitend aan het feit, dat de Heer Jezus dit lijden heeft doorstaan zonder te verzwakken en zonder enige steun te hebben. Wat de ziel van iedere zondaar, zoals wij zijn, overweldigen zou, als wij in een beproeving zijn, die veel minder krachtig is dan die van de Heer. De wanhoop, de wanhoop, die een mens overvalt als hij geen steun meer heeft. De Heer Jezus was zonder enkele steun om Hem heen. Zonder steun van God of van engelen. En toch ontbrak niets aan Zijn vertrouwen. De Heer had vertrouwen in God toen er geen enkele uitwendige rede was om vertrouwen te hebben. Er was voor Zijn vertrouwen slechts een enkele reden, van inwendige orde, het was Zijn eigen volmaaktheid.

Deze beproeving zonder weerga moest plaats hebben, anders zouden werkelijke zedelijke problemen nooit aangeroerd worden. Maar nu is alles volmaakte zekerheid. Welk zedelijk vraagstuk ook overwogen wordt, men vindt dat geregeld op het kruis.

Satan heeft evenmin iets meer te zeggen. Zijn mond is gesloten gedurende het leven van Christus en bij de dood van Christus is die gesloten. Wie zien daar de absolute overwinning van de volmaakte mens over de gevolgen van het kwaad.

Hoe groot is het werk, dat door de intrede van de zonde in de wereld noodzakelijk is gemaakt! Er is wantrouwen gezaaid in het hart van Adam en Eva bij de val. Het vertrouwen van Christus tot in het verlaten zijn zelf is nodig geweest, om het vertrouwen van de mens in God te herstellen en God verheerlijkt moest worden op een oneindige heerlijke wijze door het vertrouwen, dat in de Heer Jezus was in de drie duistere uren. De heerlijkheid van God beledigd door het wantrouwen, eiste deze maat van heerlijkheid.

Wij hebben de heel licht de neiging om deze feiten op een oppervlakkige en algemene wijze te bekijken. Maar God wenst, dat wij ons herinneren, dat al dit lijden werkelijkheid was. De zedelijke en geestelijke waarheden zijn veel hoger dan alle andere waarheden. Er is geen zedelijke waarheid, die niet op het kruis aangeroerd is. Alle waarheden worden er geregeld, alle vragen zijn er grondig beantwoordt, ter heerlijkheid van God en Christus en tot zegen van de uitverkorenen. Daarom is het zich bezighouden met het kruis het allermooiste. Er bestaat niets uitmuntenders dan het kruis te bestuderen.

Liefde, vertrouwen, gehoorzaamheid, afhankelijkheid over de hele linie, al deze verschillende trekken van het goddelijke leven, doet de Heer Jezus ons in stilte bewonderen in Zijn leven en voor alles in Zijn dood. Daarmee voedt zich de Gemeente.

4. De diepe vernedering, de volmaakte gehoorzaamheid.

Dit toneel, waar wij de Heer Jezus beschouwen als het middelpunt van de haat van mensen is van een grootheid die ons verstand te boven gaat. Hij hangt daar op het kruis, antwoordt niet op spotterijen, smaad en beledigingen van allen, daarbij inbegrepen de rovers, die aan weerszijden van Hem hingen. Ondanks alles wat de mensen Hem kunnen aandoen, worden Zijn gedachten niet afgetrokken van Zijn Vader. Hij richt zich tot Hem. Hij heeft niets tegen de mensen te zeggen. Maar spreekt tot Zijn God in volmaakt vertrouwen.

In vers 13-19 spreekt de Heer voor God Zijn gevoelens uit in de verschrikkelijke toestand waarin Hij zich bevindt. Hij is verhoogd van de aarde, in't midden van de bozen, en het verslag van zijn nood brengt Hem er toe in vers 20 uit te roepen: "Mijn sterkte, haast U tot Mijn hulp".

Het schijnt, dat twee soorten bozen onderscheiden worden in deze verzen. In vers 13 is er sprake van vele stieren en buffels van Basan. Wij verstaan daaronder dat het gaat om allen, die gezag ontvangen hadden, de hoofden van het volk, de gouverneurs, diegenen die de kruisiging bijwoonden en Hem bespotten met het volk (Luk 23:35). In vers 17 schijnt de uitdrukking "honden" een bende boosdoeners te bedoelen, Romeinse soldaten, de bevolking, de onbekende menigte. Zij waren allemaal eenstemmig om hun misdaad te volvoeren.

Tegelijkertijd, dat zij de houding beschrijven van deze beide maatschappelijke klassen, stellen deze verzen ons twee verschillende oorzaken van lijden van de Heer voor. In de eerste plaats is er, datgene wat Christus ondervond van hen, die hun kracht en gezag tegen Hem lieten blijken. Terwijl op de tweede plaats (vers 17 e.v.v.) ons meer voorstelt, datgene wat Hij leed, omdat men Hem beschouwde in Zijn smaad en vernedering (vers 18 en 19). Hij ondervond aan de ene kant het lijden veroorzaakt door meedogenloze hardheid, door de wreedheid van hen die profiteerden van Zijn zwakheid. Aan de andere kant, wat misschien nog pijnlijker was voor Hem, voelde Hij diep het lijden, dat die honden Hem toebrachten, die altijd onreine dieren voorstellen en die Hem bekijken zonder het minste ontzag, zich alleen maar verheugend over Zijn schande en vernedering. Tegenover de Heer, die schijnbaar gelaten deze vernedering over zich heen liet komen en die het aanvaardde blootgesteld te worden aan hun bliken op Zijn lijden, nam heel hun zedelijke losbandigheid de vrije loop.

Het is goed, dat wij deze twee soorten van lijden, daar door de Heer ondervonden, van de zijde van de mensen overwegen. En toen Hij in aanraking kwam met al dit geweld en al deze oneer troost bij God heeft gezocht, heeft Hij moeten zeggen: "*Mijn God, Mijn God, waarom hebt U mij verlaten?*" De mensen hebben gebruik gemaakt van de gelegenheid om al hun

boosheid te tonen, tegen iemand, die zich gaf, met eerbied gesproken, als een volmaakt mikpunt voor alle geweld en het bederf van het menselijk hart.

Overigens, als wij overdacht hebben dat wij in deze psalm twee soorten van mensen om het kruis geschaard vinden, in feite omvatten ze alle mensen. De arme en de rijke, de beschaafde en de lomperd. Alle trappen van de sociale ladder zijn daar vertegenwoordigd. Maar God verliest geen tijd met deze schijnbare verschillen, waar wij zoveel drukte over maken, dezelfde mens is nu eens een var of een sterke stier van Basan, dan weer een hond, die zich verheugt over de schande van een ander. Dat maakt ons beschaamd en met reden. Er zijn geen miljoenen verschillende mensen voor God. Er zijn er alleen maar twee. De eerste mens en de Tweede Mens. Hier staan ze tegenover elkaar. De ware geschiedenis van de wereld lezen we in deze uren van het kruis. Hier vinden we in bepaalde trekken, wat de wereld en de mens is. 't Is niet nodig alles te lezen, wat mensen geschreven hebben om te weten, wie de eerste mens is. Je zal er niets meer te weten komen dan wat we hier vinden, in een volmaakt zedelijk licht. De werkelijkheid van de geschiedenis van de wereld en van de mens in daar in dit ongehoorde toneel, waar de volmaakte mens met voeten getreden wordt, beledigd door de honden, die op Hem zien en Hem bespotten in Zijn smaad, openlijk, zoals niemand van ons het één ogenblik zou willen meemaken. Het is een blijvend schilderij: het geopende hart van Christus en het geopende hart van de mens tegenover elkaar. En wij kunnen daar ook zien de onpeilbare grootheid van het hart van God, die hoewel Hij alles van te voren wist, Hem heeft gegeven, en zodoende is Zijn volmaaktheid geopenbaard, tot heil van de mensheid, van wie de volledige boosheid op hetzelfde ogenblik absoluut werd geopenbaard. Al wat daar is, is onuitsprekelijk. De eeuwigheid zal met de overdenking ervan vol zijn.

We vinden hier een onvergelykbare schoonheid tegenover een totale lelijkheid. In de vergelijkingen die de Heer Jezus maakt over al de mensen, kan men stilstaan bij de goddelijke stijl, die nooit vervalt tot de platte en ongepaste werkelijkheid van mensen en die dit toneel beschrijft met een juistheid van uitdrukking verbonden met een volmaakte fijngevoeligheid. De houding van de heer wordt gekenmerkt door een totale zwakheid, een volledige afwezigheid van kracht, en is absoluut in tegenstelling met die van de stieren en buffels van Basan. Men ziet mensen sterven, terwijl ze zich nog verdedigen, terwijl Christus een volmaakte berusting in het lijden zonder de minste weerstand openbaart. Dat vinden we in het bijzonder in vers 16.

Een andere openbaring van de onderworpenheid van de Heer, is, dat Hij niet blijft stilstaan bij bijkomstige oorzaken. Hij ziet dat alles, Hij spreekt erover, maar onderwijl verklaart Hij: *"Gij legt mij in het stof des doods"* (16). Had Hij niet uit de hand van de Vader zelf de beker genomen, die Hij nu dronk?

Nog een andere trek, waarbij we moeten stilstaan is, dat de Heer het hoofd omhoog heft in al deze schande en smart. Een mens kan reageren, terwijl hij zich trots

houdt, terwijl hij de anderen trotseert. Dat is een houding van verdediging, maar Christus doet geen beroep in enige vorm van verdediging. Hij accepteert, belijdt en verkondigt openlijk de toestand, waarin Hij zich bevindt. Dat is de absolute volmaaktheid, die hier schittert, op de verschrikkelijkste manier beproefd, overwint ze. Hij wordt door niets en niemand geholpen. Alles en allen zijn tegen Hem: God is tegen Hem, de overheden, Satan en de duivelen zijn ook tegen Hem, Hij is gekruisigd in zwakheid, schijnbaar tot onmacht gebracht, en toch is Hij het, die in die ogenblikken de overheden en machten heeft ontbloot en ze in het openbaar heeft tentoongesteld, over hen triomferend door het kruis. (Kol. 2:15) Alle pogingen van Satan en van de mens, waarvan Satan zich heeft bediend om de Heer er toe te brengen om zich te onttrekken aan het lijden, al die pogingen zijn tevergeefs geweest, zodat het voorbeeld van de Heer onmiskenbaar enig is geweest. Er is geen smart geweest als zijn smart, niets dat er in de buurt komt.

Aan de ene kant inderdaad zijn alle andere menselijke smarten, smarten van zondaars en hierdoor zijn ze dikwijls voor het grootste deel verdiend. Aan de andere kant is er nooit een volmaakte berusting geweest in de smart als deze. De Heer is niet bewonderenswaardig, omdat Hij een held is en Zijn vijanden trotseert. Hij is het, omdat Hij zich absoluut onderwerpt. Het is de beproeving van Zijn volmaaktheid. Het ging er om, om te zien of deze volmaaktheid sterker zou zijn dan al het lijden, dat Hem bereid werd en het lijden dat Hem te dragen werd gegeven, in overeenstemming was met de regeling van de hele kwestie van goed en kwaad. Deze regeling was van God en definitief. Dit probleem kan niet meer gesteld worden, en dat weet Satan heel goed.

Even als de kwestie van het vertrouwen is opgelost, zo is de kwestie van de volmaakte onderworpenheid het eveneens. Wij weten, dat op dat ogenblik de vijand zich meldde: *"Als u Gods Zoon bent, kom af van het kruis..."* De duivel bediend zich van mensen om te trachten Christus te verzoeken: *"Red Uzelf..."* Wij kunnen onszelf slechts neerbuigen voor deze volmaakte onderworpenheid, die de liefde toont, die de Heer had voor Zijn Vader. Satan, vastberaden, heeft op dat ogenblik al zijn middelen gebruikt. Hij heeft al zijn krachten bijeenverzameld tot de allergrootste poging, om de weerstand, de trouw van de Heer te breken. Alle macht van de Duivel stond toen op het spel. De Schrift is bijzonder karig in bijzonderheden over dit feit. Maar wat een waarde moeten wij nu hechten aan de overwinning van Christus!! De macht van Satan is nu gebroken, zijn nederlaag is volkomen

Wat het verborgen kwaad in zichzelf is, dat in de wereld is doorgedrongen en waarom God dat heeft toegelaten om in de wereld te komen, en wat vóór deze komst in de wereld, de val van Satan is geweest, dat alles wordt ons niet geopenbaard. Maar wij weten, dat om de mens, in de mens en door de mens de overwinning van het goede over het kwade moest volbracht worden. In de mens is God geopenbaard en verheerlijkt. Niet in de engelen; engelen kunnen niet

meezingen in deze lof, die hun lied niet is. Je kan zeggen, dat God de ontplooiing van zijn heerlijkheid dankt aan de mens, d.w.z. Christus, aan Zijn komst op aarde en aan Zijn dood op het kruis, om de kwestie van de zonde te regelen in de drie uren van duisternis.

Aan de mens Christus Jezus dankt God de heerlijkheid, die Hij in de verzoening ontvangt. Deze overwinning van het goede over het kwade is een oneindig hogere zaak, dan het behoud van de onschuld. God heeft daarin de gelegenheid gekregen zich te openbaren. Als we willen weten, wat wij zijn, leren we dat bij het kruis. En daar moeten we telkens terugkomen. Romeinen geeft ons de geestelijke beredenering van de zaak, maar hier hebben we het feit, zoals nergens anders. Het hart van mensen uit alle tijden, het is overal hetzelfde, in zijn natuurlijke toestand wordt hier geopenbaard.

De kwestie is definitief geregeld door Christus voor God. De kwestie moet ook geregeld worden, als innerlijk oordeel in ieders hart. De praktische verwerkelijking bij onszelf laat ongetwijfeld te wensen over, maar laten we in ieder geval overtuigd zijn van het feit, dat alles wat we in onze natuurlijke toestand zijn. Geopenbaard en geoordeeld is op het kruis. Wij hebben al een grote stap als we tot deze overtuiging gekomen zijn.

Ons eigen ik is op het kruis ontmaskerd. Het heeft zijn ware gelaat getoond en is geoordeeld zodat de christenen, door God onderwezen, zich geen illusie hoeven te maken. Alle morele of stoffelijke om de mens te verbeteren zijn tevergeefs. Ze zijn slechts nutteloze pogingen om de kracht van de waarheid in de ziel te vergeten of te ontkennen. Maar het is een wonder dat God ons deze beslissende waarheden heeft doen kennen. We hoeven niet te aarzelen, te zoeken, zoals alle wijsgeren in de wereld doen, naar het eindpunt van de waarheid. Dat is volmaakt geopenbaard. We hoeven er alleen maar de conclusie uit te trekken.

Wat in het hart van de mens is, is volkomen geopenbaard, een scala van misdaden, en de grootste misdaad van allemaal, de moord op Christus. Die lag in de kiem al in de daad van Kaïn. God vleit ons niet. Zijn liefde leert ons, wat we moeten weten tot ons welzijn, wie wij zijn en wie Hijzelf is. Daar gaat de weg naar het geluk voor ons open.

Als de uren van het kruis nog zouden voortduren, zou het toneel niet meer voor de ogen van God aanwezig zijn. Voor Hem is de wereld altijd gelijk. De wereld heeft zich geopenbaard in de zes uren op het kruis. Maar wijzelf vergeten het zo gemakkelijk! Iemand heeft eens gezegd, dat, als we trouw waren, wij ons zouden moeten gedragen, alsof de dood van Christus gisteren gebeurd was. Als wij in waarheid het gevoel bewaren dat het toneel van het kruis zich zo pas heeft afgespeeld, dan zou ons leven ook doordrongen zijn van de waarde van het gebrachte offer, van de prijs die Hij heeft moeten betalen voor onze verlossing. We

zouden afschuw hebben van het kwaad in dezelfde maat, omdat het Zijn vernietiging heeft gekost.

Al deze overdenkingen, dat toneel, al die waarheden nodigen ons uit, als wij rondom Zijn dis aanzitten te gedenken aan de dood van de Heer met een gelukkig hart, zeker, maar ook met ernst, met stille gedachten, met bewondering..... en wat'n stilte!!

5. ... De wrede smaad. De wrede schande waarmee de wereld U overstelpte...

De verzen 17-22 tonen ons de onvergelykbare fijngevoeligheid van de Heer en het lijden van Hem, daardoor ondervonden. Hoewel Hij volkomen mens was, waren er vele verschillen, Hij had een volkomen zedelijk moreel. Het word hier met voorgesteld als met voeten getreden door honden, mensen, die waren losgebrosen tegen Hem. Wat een blindheid bij hen, bij ons, om de handen aan het lichaam van de Heer te durven slaan! Hij heeft zich aan deze vernedering onderworpen, zonder zich te beschermen, daar ook niet.

Als zij ook maar de minste fijngevoeligheid hadden gehad, dan zouden ze Hem niet op het kruis hebben durven beschouwen. Er zijn dingen, waar men niet naar kijkt. Een weinig gevoel maakt dat je de ogen afwendt van iemand die lijdt, met een gevoel van schaamte. Zij echter staan daar, schaamteloos, om niets te hoeven missen. Ze bekijken Hem, ze zien Hem, ze verdelen Zijn kleren zonder de minste schaamte.

Het wordt bij herhaling gezegd: zij hebben mij omringd, zij hebben mij omsingeld, om beter te onderstrepen het geweld en de boosheid van deze onreine mensen. Zij waren allen verbonden tegen de heilige en rechtvaardige. Zij waren allen eensgezind in hun bloeddorst tegen de gekruisigde.

Deze uitdrukkingen van het Woord zijn uiterst sprekend. Ze riepen de nijd, wreedheid van de honden op, de lafheid ook geopenbaard ten opzichte van Hem, die daar zonder verdediging hing. Het hart van de mensen was overvloeïend van haat tegen zijn Schepper, die naar hen toe was gekomen, gekomen voor hun welzijn. Het was een troep honden, die tegen Hem huilden, Hem de volmaakte, een voorbeeld van zachtmoedigheid en goedheid. Je zou eens mee moeten kunnen maken de wat de reacties van een opgehitste massa zijn, wanneer de laagste instincten naar boven komen en ze hun haat en frustraties kunnen laten gaan, omdat ze denken op te gaan in de menigte.

Deze verzen tonen, hoe het hart van de Heer er door gekwetst is. De vijandige menigte, die aangetrokken door nieuwsgierigheid naar het spektakel van een kruisiging, en omdat het Paasfeest was zeer talrijk was, waren dezelfde menigten die Hij met zorg en medelijden had onderwezen, genezen, gevoed in de woestijn. Het was dezelfde menigte die Hem Koning hadden willen maken, en die Hem een paar dagen

tevoren Hem hadden toegejuicht, toen Hij Zijn intocht hield in de koninklijke stad Jeruzalem. Hoe moet deze ondankbaarheid Hem op gevoelige manier getroffen hebben! Zo kunnen we aanvoelen dat Zijn hart is als was tegenover zoveel haat van de mens ten opzichte van Hem. De hier gebruikte uitdrukkingen zijn buitengewoon. "Mijn hart is gesmolten als was, het is gesmolten in mijn binnenste "; "ik ben uitgestort als water". Er was geweld, haat, ondankbaarheid en spottend. Alles was tegen Hem. Alles wat er in het hart van de mens is aan boosheid, heeft zich geopenbaard bij het kruis.

Op grond van natuurlijke gevoelens kan je verschillen ontdekken in de manier van doen van mensen. Sommigen zullen, tegenover de schande van een ander, een gebaar maken, om die te bedekken naar de mate, dat zij dit kunnen. Maar hier gedragen allen, zonder onderscheid, zich schandelijk en na dit toneel kan men niet meer afaan, op geen enkele manier, op de fijngevoeligheid van het menselijk hart. Je kan ook niet meer afaan op het eerbied of het ontzag dat mensen hebben ten opzichte van God en het volmaakte Goede. Terwijl het volmaakte Goede zich heeft opgeofferd, heeft de mens, zonder dit te onderscheiden er op volledige manier van geprofitteerd, en zodoende zich ten slotte te openbaren, zoals hij is. Hier is de mens geen huichelaar meer.

Het totale verval van de mens wordt zo beslissend aangetoond, evenals de onmogelijkheid van een verbinding met God. Er is maar een verbinding mogelijk tussen de natuurlijke mens en God, en dat is het oordeel, als je dat tenminste een verbinding kan noemen. Wij zeggen dat niet om de mens te verlagen, maar als het lijden van de Heer en Zijn zedelijke (eerbare) heerlijkheid de ene kant van de waarheid zijn, is er een andere kant onscheidbaar mee verbonden, namelijk de droevige toestand van de mens. God had niet nodig, om er overtuigd van te zijn, de mens op de proef te stellen door Zijn Zoon voor te stellen. Hij kende de toestand waarin de mens verkeerde sinds de val. Maar wij, wij hebben daaraan behoefte, om zo ons eigen portret te zien. Hoe zouden wij ons moeten gedragen in dat opzicht tegenover mensen die een hoge dunk van zichzelf hebben! Zou er geen onderscheid moeten wezen tussen ons en hen? Zouden we niet bij elke gelegenheid die zich voordoet er op moeten wijzen wie de mens is in het oog van God? En spreek op die momenten niet tot het natuurlijk gevoel of fijngevoeligheid. Want op juist op dit punt wordt de mens aangesproken. In de betrekkingen tussen mensen onderling kunnen natuurlijke gevoelens en fijngevoeligheid hun waarde hebben. Maar God heeft ondervonden, Christus heeft ondervonden, wat de mens kan doen van uit het gezichtspunt van fijngevoeligheid. Namelijk het zich met boosaardigheid verheugen over de schande van de Heer Jezus. En wat de Heer hier zegt, want Hij spreekt altijd, toont aan, hoe gevoelig Hij daarvoor is. "Zij schouwen het aan, zij zien op mij". Hij voelde dat veel meer dan wij. Omdat Hij volmaakt was. De zonde had Zijn gevoelens niet afgestompt. Hij had een goddelijke gevoeligheid.

Vers 18. "Al mijn beenderen kan ik tellen". Was dat niet Zijn lichamelijke schande. Iedereen kon het zien. Al Zijn beenderen waren zichtbaar. Arbeid, vermoeidheid en lijden waren Zijn deel geweest, en Zijn lichaam gaf daar het getuigenis van. En het was ook naar de schrift gesproken een getuigenis, want niet een van Zijn beenderen mocht gebroken worden volgens Psalm 34:21. Het schijnt zo dat beenderen het beeld zijn van de eigen wil van de mens. Een mens kan tegenstand bieden, omdat hij beenderen heeft. En in veel teksten vindt je dat in beeldspraak of in werkelijkheid terug, dat God verplicht is beenderen te breken om te kunnen zegenen. Bijvoorbeeld in Jesaja 38:13: "Hij verbreekt al mijn beenderen". Maar bij de Heer mocht niets verbroken worden. Bij Hem openbaarde zich geen eigen wil. Bij Hem was alleen de diepe wil aanwezig om de wil van de Vader te doen tot in de dood toe.

U voelt wel aan, dat er nooit een mens heeft bestaan, die, als hij de macht had gehad zich aan zulke bliken te onttrekken, dit niet zou gedaan hebben. Niemand die de macht had, zou het verdriet van een dergelijke vernedering van menselijke kant verdragen. Wij omringen ons liever met eer. Zoeken waardering, laten onze beste kant zien. We krijgen het benauwd als iemand negatief over ons denkt.

Vers 19. "Zij delen mijn klederen onder zich, en werpen het lot over mijn gewaad." Wij weten wat het evangelie hierover zegt. De Heer spreekt erover, zich bewust van het feit dat het moest. Op een andere plaats zegt Hij: "Gij weet van mijn versmaadheid en mijn schaamte en mijn schande; al mijn benauwers zijn voor U. De versmaadheid heeft mijn hart gebroken,...." (Ps. 69:20).

In het algemeen is er in onze eredienst, in onze overdenkingen en in onze gevoelens, plaats voor de herinnering aan het voorgaande. Het is niet alleen de verzoening. Zonder deze volmaaktheid van Christus in het ondergaan van de schaamte en schande, zou de verzoening niet mogelijk zijn geweest. Als er in Zijn hart ook maar minst kwade gedachte zou zijn geweest over wat Hem werd aangedaan. Dan had Hij het heilig slachtoffer niet kunnen zijn. Waarom heeft Christus, in werkelijkheid gekomen om het werk van de verzoening te volbrengen, ook de eerste drie uren van het kruis moeten ondergaan? Hij droeg toen nog niet de volle toorn van God. Waarom hebben we in het Woord het verhaal van Zijn leven als man van smarten? En waarom in het bijzonder in de laatste uren? In deze uren waarin alle haat van mensen over Hem uitgegoten word. Terwijl het hoofddoel was: Zijn dood waardoor de verlossing verkregen moest worden. Kon Hem dat niet bespaard worden? Nee, Christus moest geopenbaard worden, het offer moest onderzocht worden, het moest volmaakt bevonden worden!

Door al deze beproevingen, die Hij onderging, voor de uren van de toorn hebben dit wonderlijke gevolg. In deze smeltkroes van lijden is het goud volkomen zuiver gebleken. Aan een kant heeft alles samengewerkt om Zijn volmaaktheid te doen uitkomen. Aan de andere

kant om te proberen Hem te verhinderen volmaakt te zijn. Het is een afschuwelijk toneel waarover onze zielen beschaamd blijven zwijgen.

In beide gedeelten vers 13-16 en 17-21 ziet u in zeker opzicht twee karaktertrekken van de zonde. Geweld en bederf, en de gevolgen: laagheid, gemeenheid. Hoe vaak uit men mensen, die zich zouden schamen als ze iemand een klap zouden geven, zich laag in hun manier van doen en spreken. Wij moeten oppassen voor deze slechte eigenschap in onze oude natuur. Deze laagheid van de mens wordt overal gevonden, niets kan haar veranderen. Er zijn mogelijkheden om het min of meer verdoezelen. En in sommige milieus komt het meer voor. Maar als we goed opletten gebeurt het overal. Opvoeding, zelfs een christelijke doet daar niets aan af. Het remt wel, maar neemt het niet weg. Alleen de goddelijke natuur aan de mens gegeven bij zijn bekering, kan de karaktertrekken van de goddelijke natuur openbaren. Zonder de wedergeboorte is er niets goeds in de mens. En zelfs als je bekeerd bent en je houdt het vlees niet voor dood, zullen de slechte karaktertrekken van de oude natuur zich vroeg of laat openbaren.

Een afschuwelijke gewaarwording wordt hier duidelijk gemaakt. Namelijk de haat tegen alles wat rechtvaardiger is dan de rest. Kaïn is een moordenaar geworden, omdat de werken van zijn broer rechtvaardig waren en de zijne boos (1 Joh. 3:12). Dat vinden we in deze Psalm zowel bij de honden als bij de stieren. En vinden we dat ook niet in onze harten? Het is een soort wraak tegen hen van wie de rechtvaardigheid ons oordeelt. En dat is ook precies wat de wereld de gelovige voelen doet, naar de maat dat de laatste trouw is. De haat tegen alles wat heilig (apart gezet) is, tegen alles wat de welriekende geur van Christus verspreidt. 2 Timotheüs 3:12 zegt: *"En ook allen die godvruchtig willen leven in Christus Jezus zullen vervolgd worden."*

Nergens anders dan in dit toneel van het kruis, wordt het bewijs gegeven, dat er geen gemeenschap bestaat tussen het licht en de duisternis. Men kon de Heer niets verwijten. Toen hebben ze zich gewroken. En nu heeft de Heer Zijn getuigen iets dergelijks te dragen gegeven. 2 Kor. 11:27 zegt: *"in arbeid en moeite, in waken dikwijls, in honger en dorst, in vasten dikwijls, in koude en naaktheid"*. Dat zijn woorden waar wij minder vaak aan denken. Er zijn martelaars geweest, aan wie de Heer gegeven heeft om een schouwspel te zijn. Geofferd te worden in diepe vernedering en zelfs te sterven, omdat ze de Heer eerden zonder slechte gedachten te koesteren jegens hun beulen. Denk maar aan Stefanus. Dat is een man, die smadelijk sterft, gestenigd, bebloed, gebroken ter aarde geworpen. Maar zijn dood is voor hem een overwinning. Hij lijkt op de Heer daarin.

Adam en Eva hebben na de zondeval hun toestand niet kunnen verdragen. Zij bedekten zich met vijgenbladeren en verborgen zich. In wezen doen wij hetzelfde, dat weten we heel goed. Maar Christus hier, in tegenstelling met de eerste mens, ontdaan van al Zijn

kleren, verdraagt alle bliken. Het is voor allen zichtbaar, het gevolg van hun zonde. Deze vernedering die wij als het ware tussen de regels door moeten lezen. De openbare vernedering, de afwezigheid van alles wat kan verbergen. Wij kunnen dat bewonderen, Hem aanbidden daarvoor. Want door deze schande aan te nemen zien wij de schoonheid van Hem die zich voor ons vernederde. Het geheim van de kracht die Hij openbaarde, was die plaats die Hij innam.

Het kan niet anders. Dit moet ons hart beïnvloeden, als we ons maar dagelijks met deze Persoon bezig houden. We kunnen nergens anders zo'n Voorbeeld vinden dan in Hem! Hij is ons Hoofd, onze Heer, onze God! Hij heeft gehangen aan een kruis, naakt, vernederd, bedroefd, verworpen door allen, een voorwerp van haat, verachting, spot en afkeer. Zijn wij trots op Hem? Roemen wij er in zo'n Meester toe te behoren? Hem de gekruisigde te aanbidden voor het aangezicht van de wereld? En zoeken wij in deze wereld een andere plaats dan Zijn plaats?

6. "Gij vernietigde alle macht der hel en des doods."

Na de Verzen 17-19 met hun merkwaardig nauwkeurige profetische beschrijving. Christus moest er gehele werkelijkheid van kennen "opdat de Schrift zou vervuld worden.". Hij doet een beroep op Hem die Zijn hele leven Zijn kracht was geweest. In Gethsemané had Hij *"met sterk geroep en tranen zowel gebeden als smekingen geofferd heeft aan Hem die Hem uit de dood kon verlossen (en Hij is verhoord om zijn godsvrucht)"* {Heb. 5:7}. Tot Hem richt Hij zich ook zelfs in het uur, dat Hij zal moeten uitroepen: *"Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?"*. Wij hebben Hem al horen zeggen in vers 12 : *"Wees niet verre van mij"*. Hij herhaalt die smeekbede in vers 20: *"Maar Gij, Heere! wees niet verre"*. Hij zegt niet: "Mijn God" maar Heer. U die niet verandert, U die altijd trouw bent geweest, U die altijd mijn kracht en bevrijding bent geweest. Wie zal deze vurige gebeden ooit kunnen peilen? Wie zal de angst en de smart kunnen meten in deze donkere uren? "Heere! wees niet verre" Hij verwerkelijkte, dat de Heer zich van Hem verwijderde, dat Hij verplicht was, zich van Hem te verwijderen.

Je kan de verschrikkelijke aanval van de vijand tegen Christus zien in die uren. De Heer had daarover tegen de mensen gesproken. Tegen de instrumenten van Satan, die gekomen waren om Hem gevangen te nemen. "maar dit is uw uur en de macht van de duisternis." {Luk. 22:53}. Zoals vroeger de Filistijn met al zijn wapens bekleed, komt de vijand hier naar voren met zijn gehele wapenarsenaal van geweld, boosheid, slechtheid en bederf. Een smartkreet ontsnapt aan het hart van de Heer op dat ogenblik! Hij voelt al de woede en haat van Satan in veel vormen op Hem af komen. Hij roept het uit: *"Red mijn ziel van het zwaard, mijn eenzame van het geweld des honds."*

Verlos mij uit des leeuwen muil; en verhoor mij van de hoornen der eenhoornen."

Het schijnt, dat je het eigenlijk geen strijd kan noemen, wat er gebeurde op het kruis tussen Christus en Satan. In feite is er hier geen strijd, zoals in de woestijn waar Jezus de tegenstander antwoordde met het onweerstaanbare zwaard van het Woord van God. Of zoals in Gethsemané, waar de angst van de strijd Zijn zweet als grote druppels bloed op de aarde deed lopen. Satan valt Hem aan, zeker, en wanhopig, maar hij valt verwoed aan op een Christus zonder verdediging, die geen strijd meer te leveren heeft. Hij heeft de beker aangenomen, en biedt geen weerstand meer. De vurige pijlen van de vorst der duisternis, worden gedooft in de volmaaktheid van onze Heer Jezus.

Op deze buitengewone manier is de schitterende overwinning behaald. Een overwinning, die niet vermeld wordt in de geschiedenisboeken van de wereld, maar die geprezen zal worden in alle eeuwigheid, door het nieuwe lied van de verlostent. "want U bent geslacht en hebt voor God gekocht met uw bloed uit elk geslacht en taal en volk en natie,"

We moeten erg voorzichtig zijn in het verklaren van uitdrukkingen die de verschillende vormen van lijden van de Heer beschrijven. Het schijnt, dat je in het zwaard, het geweld van de hond en de muil van de leeuw kan zien, wat Christus heeft ondergaan respectievelijk (achtereenvolgens) van de zijde van God, van de mens, van de duivel. Het zwaard van de Heer is ontwaakt tegen de man die Zijn metgezel was. Merk op dat de kreet uit het eerste vers van de psalm geslaakt is aan het eind van de uren van duisternis, tegen het negende uur. Als de Heer te kampen heeft met de smarten van de zijde van mensen en Satan en tot God roept, gebeurt dat, om ons te laten merken, dat van die kant geen antwoord kwam. En niet alleen kwam er geen antwoord. God was zelf tegen Hem. Dat is wel, wat genoemd kan worden de verborgenheid der verborgenheden. Zijn kreet tot God in het lijden heeft als antwoord het verlaten zijn en de toorn.

Zijn gehele leven had Christus, nederig en arm als Hij was. Want Hij was arm! Zijn hele leven was dat van een mens zonder bezittingen. Tijdens Zijn leven was God met Hem. Hij heeft bewijzen gegeven van kracht en macht door de vele tekenen en wonderen. Maar op het kruis, is niet de minste ontplooiing van kracht van Zijn kant. Geen enkel woord. Geen wonder of teken, enkel zwakheid. Daarom zegt Hij: "mijn Sterkte!". Hij verwerkelijkt de menselijke zwakheid op een absolute manier. Het kruis was voor Christus het gevoel van een vrijwillige, volledige zwakheid. Er staat geschreven: "Hij is gekruisigd in zwakheid". Wij kunnen in die uren, zoals al eerder gezegd, geen enkele uitoefening van macht, geen heldhaftigheid, geen opflinking van wil, zoals mensen wel hebben, zien. Hij gaf alles over, een bewuste aanneming van alles wat Hij moest ondergaan. En als je bedenkt, dat de Heer, die God is, Schepper van alles, die alle macht in handen heeft, hier bekent dat Hij zwak is. Is dat dan niet een wonder? Hij

verbergt Zijn zwakheid niet, evenmin als Hij Zijn schande verbergt. Daar schittert Zijn volmaaktheid.

In de loop van christelijke geschiedenis zijn er geweest die het hebben moeten doormaken verworpen te worden, uitgespuugd door de mensen, een martelaarsdood hebben moeten sterven. Maar tussen hen en de Heer is er altijd een groot verschil, zij konden in het ogenblik van de beproeving rekenen op hulp van God. Christus heeft daarentegen moeten ervaren dat God tegen Hem was. En juist daarom kunnen alle christenen ervan verzekerd zijn, dat God hen nooit in de steek zal laten. Hij zal hen nooit verlaten, omdat Hij Hem heeft verlaten, die het waard was nooit verlaten te worden. Wij zijn niet klaar met over dit punt na te denken, omdat wij dat eeuwig zullen doen. Het is zeer belangrijk, dat, iedere keer als de gemeente bijeenkomt, te overdenken.

Met het begin van vers 22 verandert het gehele toneel. Wij komen op het terrein van de gevolgen van dit oneindige grote werk en het eerst van alle dingen, die ons direct worden voorgesteld, is de lof van Christus voor Hem, die Hem bevrijd (opgewekt?) heeft op het juiste ogenblik. De Heer prijst God in het midden van de heiligen. God heeft Hem bevrijd (opgewekt?). Hij nodigt ons uit God tezamen met Hem te prijzen. En niet in de eerste plaats omdat Hij ons gered heeft, maar omdat Hij Christus uit de doden heeft opgewekt.

Deze bevrijding (opstanding?) van God. Dit antwoord aan Jezus. Het heeft zich op twee manieren geopenbaard. Ten eerste: omdat de Heer na de drie uren van duisternis en het verlaten zijn, de gemeenschap met Zijn Vader heeft hervonden. Want Hij zegt niet meer: "Mijn God", maar: "Vader", zoals dat in Lucas staat. Ten tweede: De opstanding en Zijn verhoging aan de rechterhand van de Majesteit in de Hoge. Dat is het volkomen antwoord.

Na de drie uren van duisternis geeft de Heer Zijn Geest aan Zijn Vader over. Het werk van de verzoening is geëindigd. Wat nu nog overblijft is de kwestie van de macht van de dood. Op het kruis is alles geregeld wat het oordeel van God en Zijn toorn betreft. Ook dat wat Satan betreft is geregeld. Want de Heer roept het uit: "Het is volbracht". Hij heeft de overwinning behaald. Maar Hij moet de sleutels van de dood en van de Hades ter hand nemen. Hij moest alles ondergaan, waar de gevolgen van de zonde heen leiden. Een van die gevolgen was de toorn van God. Christus heeft die gedragen in de drie uren van duisternis. Een ander gevolg was de dood, waaraan alle mensen onderworpen waren. De Heer gaat in de dood. Hij dringt door tot in het koninkrijk van de sterke in de kracht van een onvergankelijk leven. Hij ging in de dood, die Hem niet kon houden en Hij gaat er uit. Zodoende ontnemt hij aan Satan dit machtige wapen. Dit zo volkomen dat, het voortaan niets meer is voor Christus, en voor hen, die in Hem zijn. Ten opzichte van de andere mensen ook overigens, is de dood nu in de hand van de Heer. Hij is de "eerstgeborene uit de dood"

De manier, waarop Christus ingegaan is in de dood is zeer belangrijk. Hij is niet gestorven onder de gerechtelijke toorn, omdat Hij allereerst het genot van de gemeenschap met Zijn Vader heeft teruggevonden. In de tweede plaats dringt Hij er in door, in het bewustzijn het werk geheel te hebben voltooid, toen Hij de ernstige woorden uitsprak: "Het is volbracht". Dan nog geeft Hij Zijn leven over, roepend met luide stem. Een bewijs van de waarheid dat niemand Hem het leven ontnam, maar dat Hij het uit zichzelf aflegde, door het gebod, dat Hij van Zijn Vader had ontvangen.

Tenslotte schitteren zijn afhankelijkheid en gehele vertrouwen eens te meer in die laatste daad, namelijk dat Hij Zijn geest beval in de handen van de Vader. (Luk. 23:46) Al heeft Hij de macht ontvangen, Zijn leven wederom te nemen, zowel als het af te leggen. Maar Hij in volmaakte afhankelijkheid veroorlooft zich niet, deze macht uit te oefenen zonder Zijn Vader. Het antwoord van God wordt voorgesteld in de opstanding.

7. "Het werk der Genade is geëindigd. Gij hebt U gezet in de hoge...."

Toen het uur van de beproeving was afgelopen voor Christus en de tijd van Zijn verlaten was geëindigd, kwam de bevrijding. Als God Zijn Zoon voor het passende ogenblik te hulp was gekomen zouden wij niet gered zijn. Aan de andere kant veroorloofde Zijn liefde voor de Heer niet, dat de beproeving een ogenblik langer zou duren dan noodzakelijk was. (Hieruit kunnen we concluderen dat beproevingen die wij meemaken, wij vertrouwen kunnen hebben, dat de wijsheid van God aan de ene kant en Zijn liefde aan de andere kant, onze oefeningen precies de noodzakelijke duur zullen hebben.)

Wat hier schijnt af te wijken in de verzen 23 - 25 is de uitdrukking van de onmetelijke verandering, die de Heer heeft gekend, toen hij overging van de drie uren van duisternis naar de vreugde van de gemeenschap met God de Vader. Hij wil, dat zijn broeders weten, welk een God Hij is, die Hem heeft bevrijd en van de drie uren van duisternis en van de dood. Hij kent en waardeert de belangstelling, die deze weinigen, die Hij Zijn broeders noemt, in Zijn lijden hebben. Psalm 20 zegt: "De HEERE verhore u in den dag der benauwdheid; de Naam van den God Jakobs zette u in een hoog vertrek.", en hier na het lijden, als alles volmaakt is volbracht, zegt de Heer zelf "*Gij hebt mij geantwoord...*". Hij die voorbede gedaan heeft voor hen, die God verwachten d.w.z. Zijn broeders, dat zij niet beschaamd noch schaamrood om Zijn verlaten zijn (Ps 69:7).

Hij heeft nu grote haast hun de wondervolle bevrijding te verkondigen, waarvan Hij het voorwerp is. Zijn Liefde verwachtte van Zijn discipelen, zoals Hij nu van onze kant verwacht, een levendige belangstelling van ons hart, in de dingen, die Hem betreffen en heel in het bijzonder in dit antwoord, dat God op Zijn geloof heeft

gegeven. Deze kant van lofprijzing komt vaak te weinig in de eredienst naar voren. We zouden niet moeten verzuimen om God te danken voor de manier waarop Hij de Heer heeft bevrijd, en ons op deze manier verenigen met de Heer die in vreugde en aanbidding Zijn God en Vader looft. Deze verandering, die geen tong zou kunnen uitspreken, waarvan hij alleen de diepte kent, die Hem deed overgaan van de toorn van God naar de innigste gemeenschap.

Als wij meer het gevoel hadden van de afschuwelijke beproeving, waaraan de Heer onderworpen was. En als wij meer dachten aan Zijn smart. Zijn alleen zijn, aan Zijn verlaten zijn. Dan zouden wij meer in onze harten, die lof hebben om God te danken, die de Here Jezus heeft verlost van die onbeschrijfelijke uren. Het schijnt, dat dat niet dikwijls voorkomt in onze eredienst. Wij danken God, voor wat Hij voor ons gedaan heeft, maar zeer weinig voor wat Hij voor Christus gedaan heeft. De duisternis, de toorn, het verlaten zijn, dan de volle vreugde van het aangezicht van God, zoals de Heer dat kent, dat is de verandering hier stilzwijgend bedoeld en geroemd. En wij kunnen Hem te meer roemen, omdat in zekere mate, deze verandering ook ons deel is. Wij zijn van de toestand die gekenmerkt werd door het oordeel van God, overgegaan in dezelfde gunst die Christus nu geniet.

Vers 23: "*Zo zal ik Uw Naam mijn broederen vertellen;*" Niet alleen haast Hij zich de bevrijding bekend te maken, waarvan Hij het voorwerp was. Maar Hij wil in de eerste plaats openbaren, Hem, die er de bewerker van was. Want de naam is de persoon zelf. Zeker de Heer had geopenbaard wat God was voor dat Hij naar het kruis ging. Maar de volle openbaring van Wie God is kon pas bekend worden na de drie uren van duisternis. Alle goddelijke eigenschappen zijn op het kruis van Golgotha geopenbaard. Voor het kruis was de openbaring van God door Christus gedeeltelijk, na het kruis is de volheid van deze openbaring volkomen.

"Ik heb uw naam geopenbaard aan de mensen die U Mij uit de wereld hebt gegeven." zegt de Heer in Johannes 17:6 en verder: "*Ik heb hun uw naam bekend gemaakt en zal die bekend maken*" (vers 26). Hier in deze Psalm staat: "*Ik zal uw Naam mijn broederen vertellen*". Je kan in deze uitdrukking: "Uw Naam" aanvoelen, al de liefde van de Heer voor de God van Zijn bevrijding. Een liefde, waarin de allereerste wens is, allen te laten genieten, die Hij Zijn broeders noemt. En dat voegt ook Johannes 17:26 toe: "opdat de liefde waarmee U Mij hebt liefgehad, in hen is en ik in hen."

Toch is deze tekst van Johannes 17 meer algemeen. Dat heeft de Heer gedaan in Zijn leven, zoals Hij verklaart: "*Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien*". Dat deed Hij voortdurend. Maar in Psalm 22:23 aangehaald in Hebrëeën 2 is het een duidelijk feit, dat de Heer het hart van Zijn broeders wil vervullen met de vreugde die in Zijn hart is. Een vreugde verbonden met de bevrijding (opstanding?), waarvan Hij het voorwerp was, en die nu ook hun deel is. Hij openbaart hen God de Heiland.

"Zo zal ik Uw Naam mijn broeders vertellen", 't is alsof de Heer zegt: Ik zal mijn broeders zeggen wat voor een Heiland ik in U heb gevonden, ik zal met hen over U spreken, zoals ik U heb leren kennen in de verlossing, waarvan ik het voorwerp ben geweest. Het is een wonder van genade, dat de Heer zo Zijn hart voor ons opent over de manier, waarin Hij, als je dit zo mag zeggen, God heeft leren kennen, in het verlossingswerk. Zeker is, dat Christus voordat Hij geleden had en verhoord was, dat nooit ondervonden had. Hij heeft dus een hart vol van gevoelens en gedachten, die Hij Zijn broeders wil meedelen. Wat een bewijs van tederheid! Zo de Zijnen in te voeren in een onderwerp, dat zo kostbaar is voor Zijn eigen hart. En het is wonderlijk, als wij stilstaan, bij de gedachte dat, toen het er voor de Heer om ging geslagen te worden, de toorn te moeten ondergaan, Hij dit deel met niemand kon delen. Maar als het er om gaat om Zijn vreugde, Hij die deelt met de Zijnen. En wat zou de Heer blij Zijn als we aan Hem denken in Zijn dood en bevrijding (opstanding?). Als wij zouden instemmen met de vreugde en de lof, die in Zijn hart zijn voor Zijn God en Vader! Dat verwacht Hij. Als wij over deze dingen nadenken, dan moeten wij zeggen dat onze erediensten soms wel arm zijn.

We moeten niet uit het oog verliezen dat hier een mens spreekt. Hij is God, maar Hij is mens. En met deze mens die God in Zijn dood heeft verheerlijkt en die door God is opgewekt (bevrijd), zijn al de heiligen verbonden. Het woord "broeders", hier gebruikt, heeft een wijdere betekenis, dan die, waaraan wij denken onder ons. In de eigenlijke christelijke betekenis. Overigens, op het ogenblik, dat de Heer de naam van Zijn God en Vader openbaart, na Zijn opstanding, was de Heilige Geest nog niet gekomen en de Gemeente was nog niet gesticht. Niettemin veroorlooft de aanhaling in Hebr. 2 er een toepassing van te maken op het christelijk volk. Het werk van Christus heeft ons gevormd tot een priesterlijke familie. De zegen, die afstroomt van het werk van het kruis, wordt toegepast op alle gelovigen van vroeger. Vooruitziend op het werk van Christus heeft God ze kunnen zegenen in Christus, de enige middelaar tussen God en mensen. God is onze God, dat is het gevolg van het werk van het kruis. Het schijnt wel, dat deze uitdrukking: "Zo zal ik Uw Naam mijn broeders vertellen;" niet alleen de openbaring is dat God onze Vader is, maar ook de groei. De Heer wil, dat wij groeien in de kennis en het genot van onze God en Vader. Een kennis die steeds dieper wordt, naar de mate, dat men door het Woord gevoed wordt en dat je leeft in de gemeenschap met de Heer. En het is ook de openbaring van God in onze eigen omstandigheden. Voor ons is Hij een Vader.

Dat is dus het kostbare nieuws, dat de Heer met haast en persoonlijk aan de Zijnen verkondigt. De engelen bij het graf geven getuigenis van Zijn opstanding. Maar als het over de nieuwe positie gaat, waarin op grond van Zijn werk voortaan de Zijnen zijn geplaatst, en de kennis van Zijn God en Vader, laat de Heer aan Niemand anders de zorg over, om ze in te lichten.

Dit is een kennis, die altijd leidt tot lof. De Heer zingt: *"In het midden der Gemeente zal ik U lofzingen"* (vs 23) en Hij wil, dat wij onze stem voegen bij deze lof. Met hoeveel aandacht zouden we dan ook Zijn leiding moeten zoeken in deze eredienst! "Ik zal met de Geest zingen" (1 Kor 14:15) is dat niet in een woord, zingen in overeenstemming met de Heer?

't Is duidelijk, dat, als onze harten ernstig bezig zijn met Zijn lijden, dood, opstanding en heerlijkheid, wij dan een open oor zullen hebben om Zijn stem te horen en bereid zullen zijn Hem te volgen. En heel in het bijzonder in de gemeenschappelijke lof. Maar als onze harten afdwalen, en niet open staan om te zien wat God voor ons heeft gedaan, zullen we niets in onze harten hebben, geen danktoon om bij Zijn lof te voegen.

De Heer heeft maar een ding op het oog: de eer van God. *"Ik heb U verheerlijkt op de aarde"* (Joh. 17:14). Dat had Hij heel Zijn leven voor Zijn aandacht. En in de opstanding, is het ook die lof en eer van God die Hij op het oog heeft. Voor het kruis, toen zij naar de olijfborg gingen, Hij met Zijn discipelen, zongen zij een lofzang. Als alles volbracht is *"in het midden der Gemeente zal ik U lofzingen"*.

In een zelfde gedachte verenigd Hij Zijn Vader en Zijn broeders. De band is gelegd. Hij denkt aan God. Hij denkt aan de Zijnen. Het werk van het kruis, dat moeten we nooit vergeten, is voor God en voor de gelovige.

Laten we ons verootmoedigen, als we er aan denken dat onze houding, uitdrukkingen en ons gedragingen zo vaak vormelijk zijn. Ons gedrag en omgang met deze dingen hangt af van het feit in hoeverre ons hart zich bewust is van de goddelijke genade. Verstandelijke kennis ontbreekt ons niet, maar ons hart wordt te weinig aangedaan. Als dat wel zo zou zijn, wat een lof zou er dan opstijgen tot God en tot Christus voor Zijn onvergetelijke werk! Als we werkelijk wisten, wat de genade is, die geopenbaard is in Christus, dan zouden onze harten zich uitputten in dank, in lof en in aanbidding.

8. "Uw kruis doet de heerlijkheid van de heilige Vader schitteren...."

De Heer, die zich geplaatst heeft onder de vloek en die heeft gedragen, opent nu de poorten van lof en dank voor allen, die Hij met zich meevoert op het opstandingsterrein. Een volk van aanbidders is gevormd. De aanbidding is het hoogste deel van onze dienst. Het is het enige deel van de dienst, dat eeuwig zal voortduren. En met de meeste voorzichtigheid kan je wel zeggen dat er geen getuigenis is voor de Heer, naar Zijn gedachte, naar Zijn, naar Zijn heerlijkheid, als er geen dienst van lof, dank en aanbidding wordt gehouden. De Enige aan wie alle rechten verschuldigd zijn is God. Jezus heeft allen tot God gebracht, die de Zijnen zijn geworden. Zodat nu ons deel niets minder is dan de heerlijkheid van God te beschouwen,

geopenbaard in het Woord, er van te genieten, en als de ziel ermee vervuld is God danken voor wat Hij is en wat Hij gedaan heeft, en de Heer Jezus danken in Zijn persoon en in Zijn werk.

Dat is toch iets anders dan alleen maar samenkomen, omdat je gerechtvaardigd bent! Onze zegeningen zijn ontelbaar, onberekenbaar, maar we zijn niet tezamen om daarover te spreken. Voor alle andere gedachten moeten we ons bezighouden met de heerlijkheid van God. Dan staat God op de eerste plaats en vervult onze gedachten. Christus vult dan ons hart. De eer van God en Christus nemen de gedachten en de gevoelens in beslag. En wat is het dat ons dan bezighoudt? Dat is Hijzelf. Je aanbidt niet alleen de gevolgen, kenmerken, eigenschappen. Je aanbidt Iemand, het volmaakte Wezen, Hem die licht en liefde is. Wij prijzen God, omdat Hij liefde is en niet alleen, omdat wij voorwerpen zijn van Zijn liefde; wij danken Hem, omdat hij licht is en er in Hem geen duisternis is. Naar de maat dat ons hart, en het hart van de Gemeente vol en in gemeenschap met Christus is.

Wij roemen de eigenschappen karaktertrekken van God. Hij is rechtvaardig, heilig, geduldig, machtig, vol majesteit, wijs, trouw, onveranderlijk, maar bovenal roemen wij Hem in Zijn natuur zelf: Licht en Liefde.

Alle daden, alle woorden, alle dienst, alle lijden van Christus zijn uitgelopen op dit uiteindelijk doel, daarom heeft Hij het kruis verdragen : de eer van God. Hij heeft die eer opgeëist. Hij heeft die eer geprezen en de heiligen prijzen die eer met Hem. Alle diensten van christenen persoonlijk zowel als gemeenschappelijk en of Gemeentelijk, zouden op dezelfde manier moeten meewerken tot dit zelfde en enige doel: de heerlijkheid van God. Elke dienst die dat doel niet voor ogen heeft is geen dienst zoals de Heer dat wil.

Aan het einde van de Psalm wordt God verheerlijkt op verschillende manieren en door verschillende categorieën van verlostten, die samen een drievoudige kring vormen, waarvan Christus het middelpunt is.

1 In vers 23 de gemeente, de eerste sfeer.

Op de eerste plaats verwerkelijkt in het joodse overblijfsel, dat de Heer na Zijn opstanding omringde. (Joh. 20) Deze joodse kern is overgegaan in de Gemeente, waarin de lof, meer uitgebreid, wordt voortgezet en een beter bepaalde en diepere vorm krijgt. Wij vormen voor de andere categorieën geen gelijkwaardige redenen van vers 25, d.w.z. het voorstellen van een diepe reden, die verbonden is met de bevrijding van Christus, zoals dat in de eerste kring het geval is. De lof, als gevolg van deze reden behoort aan de Gemeente, omdat de aanhaling in Hebr. 2 de toepassing maakt van deze verzen.

2 In de tweede kring, die van de grote gemeente.

In vers 26 en 27 kunnen de hereniging van zien van geheel Israël, hersteld en weer gevestigd. Dit volk geschapen voor de lof zoals Jesaja zegt: "Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen." (Jes.

43:11). Dit volk zal op dat ogenblik in de vereiste toestand zijn, om deze lof voort te brengen geleid door Hem die Zijn geloften zal betalen. In ogenblikken van nood kan je geloften doen aan Hem, van wie je de bevrijding verwacht; en als de bevrijding is gekomen, betaal je, je geloften door te doen, waartoe je, je verplicht hebt. Dat vindt je in Psalm 66:13 - 14.

3 Tenslotte de derde kring.

Vers 28 tot einde. De kring van de algemene lof, die het aardrijk zal vervullen gedurende het 1000 jarig Rijk en dat ook het gevolg is van het werk van het kruis.

Om deze drie kringen te kenmerken in betrekking tot de persoon van de Here Jezus zou men kunnen zeggen, dat in de eerste Hij aan ons wordt voorgesteld als het Hoofd van het Lichaam, de Bruidegom van de Gemeente; in de tweede kring als de Messias in betrekking met Zijn volk en in de derde kring tenslotte de Zoon des Mensen, van wie de Heerschappij zich uitstrekt over de gehele aarde.

Deze drie categorieën vindt men in andere teksten in het bijzonder in Johannes 12. De eerste categorie wordt ons voorgesteld in Maria, die haar kostelijke nardus offert. Daarna in het daarop volgende zien we de Messias Jeruzalem binnengaan, toegejuicht door Zijn volk. En tenslotte in de derde kring de Grieken, mensen uit de volken, die Hem willen zien. Hierover zegt de Here Jezus: "*Indien het tarwegraan niet in de aarde valt en sterft blijft het alleen, maar indien het sterft, draagt het veel vrucht*", dit zegt Hij, omdat alle uitverkorenen de vrucht zijn van Zijn werk.

Als we nu terug gaan naar het onderwerp van de lof om het beschouwen in de tijd, dan zien we dat, volgens de Schrift, de Joodse eredienst een einde heeft genomen. Het gelovig overblijfsel, is, om zo te zeggen, overgegaan in bedeling en vormt de oorspronkelijke kern van de Gemeente. Er is dus geen andere lof meer op aarde voor Christus dan de christelijke lof. Er is geen altaar meer. God heeft geen aardse godsdienst meer. De lof van het aardse volk, waarvan de apostelen de vertegenwoordigers waren voor een tijd, heeft een einde genomen om plaats te maken voor een hemelse lof, hoewel op aarde gebracht. Maar God laat deze gedachte aan een aardse eredienst, te midden van het uitverkoren volk, niet los. Als het ogenblik aangebroken is, zal deze lof opnieuw weerklinken. Dan zal de hele aarde, die nu geen lof aan God brengt, en die zich weinig aan het werk van Christus gelegen laat liggen, de stem er aan toe voegen om God te danken, als Zijn heerlijkheid de aarde zal vervullen "*zoals de wateren de bodem van de zee bedekken*".

U zult het heelal vervullen,
Heer, met uw kracht en heerlijkheid;
al uw scheppingswerken zullen
eer geven aan uw majesteit.

Als uw rijk komt, dan verschijnen
eindelijk vrijheid, recht en vree;

lijden, angst en zorg verdwijnen;
groot is uw macht van zee tot zee.

"Heil, Hosanna, onze Here!"
juichen de volken overal;
ook de kleine kind'ren eren
U met hun blijde lofgeschal.

En de satan is gebonden
tijdens het heerlijk vrede-rijk;
iedereen zal luid verkonden:
Wie is er U, o Heer, gelijk?

Dan verhoort de hemel de aarde
en deze aard' geeft antwoord weer;
al wat leeft roemt U naar waarde,
buigt zich aanbeddend voor U neer!

Dat is een kostbare gedachte. Nu is de stem van Israël nog in bloed gesmoord om de misdaad van de Joden. Maar wat een mooie gedachte is het dat in de toekomst Israëls stem zich opnieuw zal doen horen, in de kracht van hetzelfde bloed van Christus, dat de Joden vergoten hebben. De genade zal triomferen daar, waar de zonde en misdaad overvloedig geworden zijn. En Hij, die de geloften in het midden van het volk zal betalen, zal dezelfde zijn, die door zijn volk ter dood gebracht is. Je kan je verheugen, als je bedenkt, dat onder dit volk, dikwijls levend in donkere tijden en vijandschap tegen God, er een overblijfsel zal zijn. Deze Joden, bij wie de rest van de tien stammen zich zal voegen, zullen weer verschijnen om de Heer te loven, de God van Israël. Dit krijgt nog meer kracht als we ons herinneren, dat voor dat ogenblik de joden, als volk, na zich geplaatst te hebben onder de heerschappij en de leiding van de Antichrist, een verzoeking zullen hebben doorgemaakt erger dan alle, die zij te voren gekend zullen hebben.

Hebreë 12:18-24 spreekt over: "*U bent gekomen...*" (de positie van bekeerde joden) "*niet tot een tastbare berg, maar tot het bloed*". Wij zien hieruit dat het bloed van de Here Jezus, voor alle categorieën uitverkorenen, de stem van het oordeel heeft doen zwijgen en de stem van lof en dank heeft en zal doen opstijgen. Toch begrijpen we, dat de drie vormen van lof, hoe oprecht ook, niet dezelfde hoogte hebben, naar de kring, waarom het gaat. Gedurende het 1000 jarig Rijk zullen de getrouwen verwerklijken, dat de voorhang gescheurd is. Het gescheurde voorhang is een bijzonder christelijk voorrecht, zoals als gevolg daarvan de lof in het heilige der heiligen dat ook is. Bekend is dat, ten tijde van de grote verdrukking er opnieuw een tempel zal zijn met offeranden, die geofferd worden, die gedenkoffers zullen zijn, aan het offer van Christus. De voorrechten van deze getrouwen zullen dus niet even verheven zijn als die aan de christenen zijn verleend. De gelovigen uit de grote gemeente zullen de Heilige Geest ontvangen hebben. Dat zal zijn "de spade regen", maar zij zullen Hem niet ontvangen hebben als Geest van aanneming tot kinderen en zij zullen niet gedoopt zijn tot een lichaam. Dat behoort uitsluitend tot de gemeente.

Je kan evenmin vergeten, dat als deze grote gemeente zich in God zal verheugen en in zijn Messias, zij zich ook en wel rechtmatig zal verheugen in de dingen van deze aarde. "*Alle vetten op aarde*" (vers 30) hier genoemd. Er zal vreugde, en aardse zegeningen zijn, die eveneens de vrucht van het lijden van Christus zullen zijn. Veel zinspelingen op dit feit vinden we in de psalmen en profeten. Maar wij voelen dat dit een ander terrein is, dan dat waarop wij zijn geplaatst. Geen enkele zegening van de Gemeente is aards. De gelovige wordt persoonlijk door God bewaard, die hem helpt in zijn leven. Maar de eigenlijke zegeningen van de Gemeente en het onderwerp van zijn lof zijn zuiver hemels. We voelen aan dat het misplaatst zou zijn in de eredienst God te danken, omdat Hij ons geholpen heeft in onze stoffelijke belangen. In tegenstelling dat voor het volk het helemaal op zijn plaats is God te danken voor alles. Dat is wat de Heer zegt in Mattheüs 5:5 : "*Gelukkig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven*". Deze zachtmoedigen, die het karakter hebben van het gelovig overblijfsel, vinden we in Psalm 21 zowel als in andere psalmen. Zij zullen geen kruis hoeven te dragen; zij zullen de heerlijkheid en de aarde hebben; de 1000 jarige heerlijkheid en de aarde met bovendien een geestelijke zegening genieten. Maar een geestelijk zegening van een andere aard als die waarvan wij kunnen genieten. Zij zullen dat genieten, als zij de Messias zullen hebben gezien na Zijn verschijning. Zij zullen oefeningen gehad hebben en een leven van geloof, voordat de Heer verschijnen zal. Maar zij zullen diep geoeffend worden en gelukkig gemaakt worden, als zij zullen hebben gezien. Terwijl de Gemeente de Heer lief heeft, die zij niet gezien heeft.

De zorgvuldige studie van het Woord en in het bijzonder van de Psalmen zal ons bewaren om de verschillende gedachtegangen en verschillende bedelingen te vermengen die het Woord openbaart, en die alle zijn tot eer van Christus en tot eer van God de Vader.

9. "Eer zij Uw naam, U die, eensgezind, door allen in eeuwigheid geëerd zult worden"

Het lijden van Christus heeft gevolgen in de zegen van de hele aarde gedurende het 1000 jarig Rijk. Daarom zal op dat ogenblik de hele aarde het hart gericht hebben op de gedachtenis van het kruis van de Heer. Je zou kunnen bedenken, dat gedurende de 1000 jaar van gerechtigheid en vrede de gedachtenis gehandhaafd zal blijven, aan wat de Heer op het kruis heeft gedaan, maar dat die gedachtenis geleidelijk zal verminderen. Op dezelfde manier waarop die regering eindigt. (Openbaring 20:8)

Alle volken, herinneren we ons, waren vertegenwoordigd bij de verwerping van Christus, alle klassen van mensen waren daar om Zijn dood te voltrekken. Het is dus rechtvaardig, dat de lof tot de

Heer opstijgt uit de mond van alle klassen van mensen en van alle volken, en even goed door Israël. En aan de andere kant begrijpen we, dat het onmogelijk is, dat deze psalm, die het lijden van Christus voorstelt in al Zijn diepte en kracht, die de deur opent voor de uitstorting van soevereine genade, ons deze genade niet zou voorstellen, die alle klassen van mensen op de een of andere manier bereikt. Het hart van God zou zich niet kunnen beperken, in Zijn openbaringen, tot bevoorrechte mensen, zoals die van de eerst genoemde klasse de Gemeente. Hoewel er onderscheid is in de voorrechten van elk van die klassen. De hele schepping en alle vertegenwoordigers van de mensheid zullen kennen en verkondigen de gevolgen van de dood van Christus voor hen.

Wij bevinden ons hier niet op het terrein van de hemel, waar mensen zingen in elke taal en volk en natie, maar op aarde. Maar op aarde zal het ook zo zijn, hoewel de lofzang verschillend is.

Het onderscheid tussen Israël en de volken blijft gehandhaafd. Nu is dat nog opgeheven. De scheidsmuur is afgebroken volgen Efeze 2:14. Maar het onderscheid zal weer hersteld worden en de 12 stammen zullen verenigd worden, en een bijzondere zegen genieten, afgezonderd van de rest van de wereld. Op de manier zoals in de dagen van Salomo, de dochter van Farao door haar vreemde afkomst, in een huis apart moest wonen.

Israël zal dan de centrale plaats hebben, die het had moeten innemen bij de komst van de Messias, als het trouw was geweest, naar hetgeen geschreven staat in Deut. 32:8 : "Toen de Allerhoogste aan de volken de erfenis uitdeelde, toen Hij Adams kinderen vaneen scheidde, heeft Hij de landpalen der volken gesteld naar het getal der kinderen Israëls." Ook in Ezech. 5:5 : " Alzo zegt de Heere HEERE: Dit is Jeruzalem, welke Ik in het midden der heidenen gezet heb, en landen rondom haar henen." Dit herstel van Israël zal voor de volken een onmetelijke bron van zegen zijn, zoals gezegd is in Rom 11:15 : "Want als hun verwerping de verzoening van de wereld is, wat zal hun aanneming anders zijn dan leven uit de doden?".

De verzen 28 - 30 gaan over de voorbereidende periode tijdens welke het koninkrijk in macht gevestigd zal worden door oordelen. Het gaat hier om een gezag, dat uitgeoefend wordt, maar ook erkend wordt tot vreugde van allen, die er aan onderworpen zijn. "Alle einden der aarde zullen het gedenken,..." En wat zullen zij gedenken? Wat anders dan wat het eerste deel van de Psalm uitdrukt, namelijk het onvergetelijke werk van het kruis? Dan, zich bewust van de verkregen rechten, door Hem die het werk volbracht, gelukkig, dat zij Hem tot Heer hebben en Hem erkennen als de Koning der ere, zullen de bewoners van het 1000 jarig Rijk zich tot de Heer wenden en Hem loven, zoals Hem verschuldigd is.

De mannen van allerlei stand, leert ons vers 30, zullen gelukkig zijn zich voor de Heer neer te buigen. De machtigen der aarde, alsmede diegenen, die in een

wanhopige toestand verkeren, de groten en de ellendigen, allen zullen behoefte hebben aan de Heer en zullen gedrongen worden hun dank jegens Hem uit te spreken. Zij zullen zich verheugen, als zij gedenken, wat Hij voor hen heeft gedaan.

Dat zal daar een gedeeltelijke toepassing zijn van Filippi 2:10 : "*opdat in de naam van Jezus elke knie zich buigt van hen die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn...*", hoewel er geen sprake is in Psalm 22 van de geestelijke toestand van hen die zich neerbuigen. Het feit op zich wordt alleen opgemerkt in deze tekst. Het wordt in verbinding gebracht met de vernedering van de Heer. Deze vernedering vereist om zo te zeggen, dat er geen enkele uitzondering zou zijn, op welk ogenblik dan ook, wat betreft het opperste gezag van Hem, die zich op't diepste vernederd heeft. Het is het feit van de onderwerping van alle schepselen, die op verschillende tijdstippen erkennen en zullen erkennen, dat Hij Heer is tot heerlijkheid van God de Vader. De christenen hebben ook hun plaats in deze verzen, alleen buigen zij hun knieën niet alleen in het gevoel van het soeverein gezag, maar met aanbidding.

Dit gezag, dat de hele wereld zal moeten erkennen in die dag, vrijwillig of gedwongen, is gegeven aan één mens: Christus Jezus. "Die Heer is" een titel, die in't bijzonder toegepast wordt op Christus als mens, zoals verklaard wordt in Hand 2:36 : "Laat het hele huis van Israël dan zeker weten, dat God Hem zowel tot Heer als tot Christus heeft gemaakt, deze Jezus die u hebt gekruisigd."

Wat deze algemene aanbidding doet uitkomen, is dat ze zal worden voorafgegaan door aanbidding van het beest. Op de ongehoorde verdwaasdheden, waarheen de wereld op weg is, zal deze periode van vrede, orde, zegen en lof volgen. Dat moest ons bewaren om traag te worden in de studie van het Woord en in't bijzonder van de profetie. Wij zijn verbonden met de heerlijkheid van de Heer, Zijn tegenwoordige en toekomstige heerlijkheid. Wat de tegenwoordige betreft, bezit de Heer de rechten van het koninkrijk, die niet aan een ander of aan vele anderen toekomen. Hij is het waard, dat we ons dat herinneren. In onze dagen, waar menselijke machten zich op een buitengewone wijze ontwikkelen, laten wij vasthouden aan deze gedachte, dat God Zijn koning heeft en dat wij ook deze Koning hebben, onze Koning. Dat kan onze harten bewaren en ons behoeden voor de wens, ons bezig te houden met politiek. De profetie, als men het zo mag zeggen, is de politiek van God en wij kennen geen andere.

Veel teksten in profetieën geven bijzonderheden over de wijze, waarop de Zoon des mensen zal geëerd worden door de volken. Sommigen zullen zich uiterlijk onderwerpen, omdat de boze elke morgen zal worden uitgeroeid. Maar Psalm 22 spreekt ons over het feit zelf, een gelukkige werkelijkheid van God, als vrucht van het werk van Christus voor de hele schepping. De gedachtenis van dit werk zal voortgezet worden en in Israël, en overal zal men het vertellen aan een volk dat geboren zal worden. Momenteel vindt niemand het

vreemd dat er in de loop van eeuwen de geslachten na elkaar worden beziggehouden met de geschiedenis van grote mannen, hoewel het meestal trieste geschiedenissen zijn, vol van haat bederf en wanorde. Is het dan verwonderlijk, dat God, gedurende het 1000 jarig vreedrijk, de gedachtenis zal handhaven te midden van de volken, aan wat Zijn Zoon heeft volbracht? En dit te meer, omdat de Satan er niet meer zal zijn om de geesten der mensen te doen dwalen! 't Is eerder verbazingwekkend, dat, gedurende de 60 eeuwen van wereld geschiedenis men getracht heeft de geesten van mensen te vullen met de geschiedenis van mensen, als je even nagaat, wat die geschiedenis is. Terwijl God gedurende 10 eeuwen er voor zal waken dat de heerlijkheid van Zijn Zoon een onderwerp van overdenking zal zijn, zowel voor Israël als voor de volken.

Wat de Gemeente betreft, zij zal ergens anders zijn en zich ook bezighouden met iets hoger, met wat Hij heeft gedaan. Zijn zal reeds in de eeuwigheid zijn; zij bevindt zich daar reeds nu al, kan men zeggen, in het geloof.

Aan het einde van de regering zullen de omstandigheden veranderen maar dat is niet het onderwerp van de Psalm, die alleen de gevolgen voor de aarde, van het werk van Christus ontvouwt. Uit andere teksten weten we dat de gelukkige toestand van deze regering zal ophouden. De zegen, als gevolg van het lijden van Christus, wat ook de omvang er van is, omdat die zich uitstrekt tot alle categorieën van uitverkorenen, is een tijdelijke zegen. Inderdaad is die zegen slechts voor de aarde. Want de uitverkorenen, die op de aarde hebben genoten van de tegenwoordigheid van de Heer, zullen worden ingevoerd in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Het eerste en je kan wel zeggen het laatste gevolg van het lijden en dood van Christus is, dat God door Zijn verlossen wordt geprezen, gekend en geloofd met een verstandige lof. Dat is het einde van alle gevolgen van het werk van Jezus. Deze lof heeft waarde voor God, want Hij kan die alleen maar ontvangen van niemand anders dan van verlost zondaars, verlost door het werk van de Heer Jezus. De engelen konden Hem die lof van Zijn liefde niet brengen. Want God heeft wezens bij zich willen hebben in Zijn eeuwig geluk, wezens, die aan Zijn liefde kunnen beantwoorden, waarmee Hij ze eerst heeft liefgehad.

Zo zullen eeuwig alle uitverkorenen uit alle klassen van mensen en van alle bedelingen geen andere bezigheid hebben, dan de Vader en de Zoon te aanbidden. Daar zal geen eentonigheid heersen, geen matheid. Wij hebben moeite te wennen aan die gedachte. Wij zijn zo gauw geneigd zijn deze werkzaamheid te vervangen door andere terwijl ze de eerste moest zijn. Maar de werkelijkheid van de dingen, die deze Psalm ons geeft, is van voldoende breedte en lengte en diepte en hoogte. Als wij in staat zullen zijn haar te begrijpen met alle heiligen al het onze harten vullen met een volheid van liefde en daar uit zal weer voortkomen een onuitputtelijke bron van

aanbidding. Geve God ons van nu af aan, onze zielen altijd meer met deze werkelijkheid bezig te doen zijn.

Oorsprong: *Le Messager Évangélique* 1960-57

Titel: *Pensées sur le Psaume 22*